

HANDELSHÖGSKOLAN
VID GÖTEBORGS UNIVERSITET
Företagsekonomiska institutionen
Kandidatuppsats HT 2007

Handelshögskolan
VID GÖTEBORGS UNIVERSITET

*Finns skillnader i fördelningen av
redovisade immateriella tillgångar och
goodwill mellan några svenska och
amerikanska telebolag?*

2008-01-10
Handledare: Märta Hammarström

Sara Larsson 831223
Anna Kadfors 841116

Sammanfattning

Examensarbete i ekonomi, Handelshögskolan vid Göteborgs Universitet, Extern redovisning, Kandidat uppsats HT 2007

Författare: Sara Larsson och Anna Kadfors

Handledare: Märta Hammarström

Titel: Finns skillnader i fördelningen av redovisade immateriella tillgångar och goodwill mellan några svenska och amerikanska telebolag?

Bakgrund: Av tradition har det funnits två redovisningsmodeller i de industrialiserade länderna, den anglosaxiska respektive den kontinentala. USA är ett exempel på ett land där man tillämpat den anglosaxiska modellen medan man i Sverige sedan länge har tillämpat den kontinentala. Under senare år har den anglosaxiska redovisningsmodellen kommit att dominera över den kontinentala. Sedan januari 2005 gäller inom EU ett nytt regelverk som svenska noterade koncernbolag har att följa, vilket är framtaget av IASB. Detta har medfört tämligen stora förändringar i redovisningsarbetet. I USA har motsvarande regelverk framtaget av FASB tillämpats sedan 2002, vilket bidragit till att man där har större erfarenhet av de nya bestämmelserna och kunnat få fram en mer inarbetad praxis bland företagen. Gauffin och Nilsson har jämfört hur svenska och amerikanska börsföretag, som genomfört företagsförvärv, redovisade immateriella tillgångar och goodwill enligt de nya regelverken för år 2005. Deras studie kunde inte påvisa några markanta skillnader mellan länderna vad gäller fördelning av immateriella tillgångar på goodwill och identifierbara sådana i samband med rörelseförvärv.

Syfte och avgränsningar: Syftet med studien är att undersöka huruvida det finns skillnader i redovisningen av immateriella tillgångar och goodwill mellan svenska och amerikanska företag då man går ner på branschnivå. Vidare skall orsaken till eventuella skillnader analyseras samt utvärderas. Vi har valt att avgränsa studien till att innefatta Telebolag för att därefter göra ett urval av två företag inom respektive land.

Metod: Basen för vår uppsats har varit att gå igenom och granska gällande regelverk samt valda företags årsredovisningar för år 2006 i syfte att utläsa eventuella skillnader.

Slutsats och resultat: Vi har funnit att granskade amerikanska företag i större utsträckning redovisar immateriella tillgångar skiljt från goodwill, jämfört med de två svenska. Däremot finns likheter mellan företagens sätt att redovisa immateriella tillgångar på goodwill respektive identifierbara sådana inom samma nation. Vi kan i vår studie notera att det finns vissa materiella skillnader mellan regelverken trots strävanden mot en harmonisering. Vår bedömning är att dessa mycket väl kan förklara funna olikheter i redovisningen av immateriella tillgångar och goodwill eftersom de ger utrymme för olika tolkningar och därmed tillämpningar. Tillämpningen av olika redovisningstraditioner med en sedan länge utvecklad praxis kan bidra till detta.

Förslag till fortsatta studier: En ny liknande studie av företag i olika länder skulle vara motiverad att göra om några år för att se om en längre tillämpning av de internationellt harmoniserade regelverken leder till bättre överensstämmelse vid redovisningen av immateriella tillgångar och goodwill. Om möjligt borde en sådan uppföljande studie omfatta mer än en bransch.

Vi anser även att de funna stora avvikelserna i andelen totala immateriella tillgångar i redovisad balansomslutning för av oss jämförda telebolag borde vara av intresse att undersöka vidare. Kan det vara så att tidigare traditioner i USA respektive EU givit upphov till olika praxis för hur man skall värdera immateriella tillgångar av varierande slag?

Innehållsförteckning

1	Inledning	7
1.1	Bakgrund.....	7
1.2	Redovisningssystemens framväxt	7
1.3	Finns problem?.....	9
1.4	Syfte.....	10
1.5	Avgränsningar och frågeställningar	10
2	Metod.....	11
2.1	Valt ämne	11
2.2	Val av bransch och företag	11
2.3	Tillvägagångssätt.....	11
2.4	Litteratur och Källkritik.....	12
3	Teoretisk referensram	13
3.1	IFRS 3.....	13
3.2	IAS 38.....	14
3.3	FAS 141	15
3.4	FAS 142.....	16
3.5	Organisationsteori	17
3.5.1	Kognitiv organisations teori.....	17
3.5.2	Lärande i organisationen	18
3.5.3	Tänkande och agerande	18
3.5.4	Branschvisdom.....	20
3.5.5	Cultures Consequencies.....	20
4	Empiri	22
4.1	Tele2.....	22
4.1.1	Företagsinformation	22
4.1.2	Immateriella tillgångar och goodwill	22
4.1.3	Rörelseförvärv.....	23
4.2	TeliaSonera	24
4.2.1	Företagsinformation	24
4.2.2	Immateriella tillgångar och goodwill	24
4.2.3	Rörelseförvärv.....	25
4.3	AT&T	26
4.3.1	Företagsinformation	26
4.3.2	Immateriella tillgångar och goodwill	26
4.3.3	Rörelseförvärv.....	27
4.4	Sprint Nextel.....	27

4.4.1	Företagsinformation	27
4.4.2	Immateriella tillgångar och goodwill	28
4.4.3	Rörelseförvärv.....	28
5	Analys	30
5.1	Jämförelse av företagens årsredovisningar samt hur väl de följer standarderna	30
5.1.1	Svenska företag	30
5.1.2	Amerikanska företag	31
5.1.3	Sammanfattande bedömning av funna skillnader mellan företagen	31
5.2	Organisationsteoretiska aspekter.....	32
5.3	Jämförelse av regelverk	33
6	Slutsats	35
6.1	Avslutande diskussion	35
6.2	Studiens styrkor och svagheter	35
6.3	Förslag till fortsatta studier	36
7	Referenslista	37
8	Bilagor.....	39
8.1	Bilaga 1 Tele2	39
8.2	Bilaga 2 TeliaSonera	44
8.3	Bilaga 3 AT&T	47
8.4	Bilaga 4 Sprint Nextel	50
8.5	Bilaga 5 Kommentarer från Pernilla Rehnberg.....	53

FÖRKORTNINGSLISTA

FAS	Financial Accounting Standards
FASB	Financial Accounting Standards Board
IAS	International Accounting Standards
IASB	International Accounting Standards Board
IFRS	International Financial Reporting Standards
SEC	Securities and Exchange Commission
USGAAP	Generally Accepted Accounting Principles

ORD OCH BEGREPPSFÖRKLARING

Bestämmande inflytande: Rätten att utforma ett företags eller verksamhets finansiella och operativa strategier i syfte att erhålla ekonomiska fördelar.¹

Fair Value: Det belopp som exempelvis tillgångar kan säljas/köpas för vid en nutida transaktion mellan två parter.²

Förvärvstidpunkt: Den tidpunkt vid vilken förvärvaren erhåller det bestämmande inflytande över den förvärvade enheten.³

Goodwill: Framtida ekonomiska fördelar som inte går att enskilt identifiera och inte heller att redovisa separat.⁴

Immateriell tillgång: En identifierbar icke-monetär tillgång utan fysisk form. Med identifierbarhet menas att den immateriella tillgången kan urskiljas från goodwill.⁵

”Kontroll”: Innebär att företaget skall ha förmågan att säkerhetsställa framtida ekonomiska fördelar av den immateriella tillgången och kunna dra fördel av dessa.⁶

Reporting Unit: Utgör i företaget ett operationellt segment för vilken finansiell information kan utskiljas, alternativt en avdelning som anses vara verksam under detta.⁷

Rörelseförvärv: Sammanförandet av separata företag eller verksamheter till en rapportande enhet.⁸

Verkligt värde: Det värde till vilket en tillgång skulle kunna överlätas eller en skuld regleras, mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och har ett intresse av att transaktionen genomförs.⁹

---

¹ IFRS 3

² FAS 141

³ IFRS 3

⁴ ibid.

⁵ IAS 38

⁶ ibid.

⁷ FAS 142

⁸ IFRS 3

⁹ ibid.

1 Inledning

I det inledande kapitlet ges bakgrund till valt ämne samt en översikt över redovisningssystemens utveckling och en problemidentifiering. Vidare beskrivs studiens syfte, avgränsning och frågeställning.

1.1 Bakgrund

Vi har valt att genomföra en studie som syftar till att undersöka huruvida det finns skillnader mellan hur svenska och amerikanska företag redovisar fördelningen av immateriella tillgångar och goodwill. Bakgrunden till detta val är bl.a. artikeln *Rörelseförvärv enligt IFRS 3 – första året*¹⁰, av Gauffin och Nilsson. Artikeln behandlar en studie om hur identifieringen av immateriella tillgångar gått efter införandet av IFRS 3 i Sverige under 2005. Den omfattar även en jämförelse med amerikanska börsbolag (2003) för att undersöka hur väl svenska börsföretag lyckats identifiera dessa enligt det nya regelverket i samband med företagsförvärv. En anledning till denna jämförelse var att de amerikanska bolagen följer ett liknande regelverk, *Generally Accepted Accounting Principles U.S. GAAP*, vilket har tillämpats sedan 2002.

Resultatet av studien påvisade inga större skillnader mellan undersökt redovisning i länderna. Vidare gjordes en uppföljande artikel, *Rörelseförvärv enligt IFRS 3 - andra året*. Även här fann Gauffin och Nilsson att redovisningen av immateriella tillgångar och goodwill i samband med företagsförvärv i länderna var likartad.

1.2 Redovisningssystemens framväxt

Av tradition har vi haft två olika redovisningsmodeller i de industrialiserade länderna, den kontinentala respektive den anglosaxiska.¹¹ Länder som tillämpar den kontinentala modellen är t.ex. Sverige och Tyskland, medan England, Irland, Holland och USA är exempel på länder som använder den anglosaxiska.

Den kontinentala traditionen härstammar från romersk rätt och är byggd på formella nedskrivna regler. Den anglosaxiska traditionen däremot har ett medeltida ursprung och är *baserad på sedvanerätt som kompletterats med precedensfall (normerande rättsfall) i domstolar*¹². En av skillnaderna i de olika traditionerna är hur man finansierat företagen. Enligt den kontinentala traditionen har banker, staten samt familjeintressen fått det avgörande ägarinflytandet. I den anglosaxiska traditionen däremot, har man strävat efter en större ägarspridning vilket medfört att företagen till största delen varit finansierade med börskapital¹³. Det finns olika åsikter om vilken av redovisningsmodellerna som ger den "riktigaste" redovisningen.¹⁴ Enligt den kontinentala traditionen menar man att redovisningen är "riktig" när den stämmer

---

¹⁰ Gauffin, B. & Nilsson S-A, (2006), *Rörelseförvärv enligt IFRS 3- första året*

¹¹ Smith, D, (2000), *Redovisningens språk*

¹² *ibid.*

¹³ *ibid.*

¹⁴ *ibid.*

överens med lagen. Enligt det anglosaxiska synsättet däremot, skall redovisningen ge en rättvisande bild av verkligheten för att anses som "riktig". "True and fair" är ett uttryck som speglar den anglosaxiska redovisningen tämligen väl. Under senare år har den anglosaxiska redovisningsmodellen kommit att dominera över den kontinentala.¹⁵

I USA har man sedan börskraschen år 1929 ställt allt större krav på upplysningar av ekonomisk natur från företagen, eftersom aktieägarna blev de stora förlorarna. Dessa krävde med andra ord en bättre redovisning från företagen, eftersom informationen dittills ansågs ha varit otillräcklig. Medveten undervärdering av företagen fördömdes helt. Det här synsättet kom jämväl att påverka svenska företag, eftersom beroendet av utländskt kapital ökade. USA har sedan år 1974 varit den främsta kapitalmarknaden för svenska företag.¹⁶

Under 1950-talet växte beslutsanvändarsynsättet fram där fokus låg på investerare samt kapitalmarknaden. Bakgrunden till detta synsätt var att redovisningen primärt skulle vara användbar vid bedömning av framtida beslut. Investeraren skulle med hjälp av redovisningsinformationen kunna jämföra olika investeringsalternativ för att därigenom kunna fatta rationella beslut om att köpa/sälja alternativt behålla företagsaktier. Därför krävdes enhetliga redovisningsregler eftersom dessa underlättar jämförelser. Två kriterier som betonades i det här sammanhanget var dels relevans, dels tillförlitlighet. Det här synsättet fick tidigt en dominerande ställning i USA och har även kommit att bli en förebild för *International Accounting Standards Board* (IASB), vilken är en privat internationell organisation etablerad sedan 1973. Denna arbetar med att förbättra samt harmonisera världens redovisning. På den amerikanska marknaden har den privata organisationen *Financial Accounting Standards Board* (FASB) funnits sedan 1972. Denna organisations normer fick snabbt genomslagskraft då de ackrediterades av den amerikanska börsmyndigheten *Securities and Exchange Commission* (SEC). IASB har däremot haft svårigheter med att legitimera sig som normgivare samt att förse sig med tillräckliga resurser. Detta har medfört att IASB i stor utsträckning har påverkats av FASB.¹⁷ Genom den Europeiska Unionens (EU) beslut att anta IASB:s förordning har denna organisation dock nått större framgång. Detta beslut innebär att samtliga företag inom EU, som har värdepapper eller skuldebrev noterade på en reglerad marknad, är förpliktade att från och med januari 2005 upprätta sin koncernredovisning enligt de internationella redovisningsstandarderna IFRS.¹⁸

Framtagandet av *International Financial Reporting Standards* (IFRS) 3, vilken behandlar rörelseförvärv, bidrog till uppdateringar av *International Accounting Standards* (IAS) 36 *Nedskrivningar* samt IAS 38 *Immateriella tillgångar*. Införandet av nämnda nya standarder i Sverige medförde dels högre krav på identifieringen av tillgångar, skulder och avsättningar vid rörelseförvärv, dels krav på djupare identifiering av immateriella tillgångar och att dessa ska redovisas skilt från goodwill. Posten goodwill skall följaktligen endast bestå av fördelar som inte kan hänföras till en specifik tillgång.

I USA tillämpas som ovan sagts U.S. GAAP, vilka innefattar rekommendationer från FASB. Dessa är dock tvingande för de börsnoterade bolagen sedan januari 2002.

---

¹⁵ Artsberg K, (2005) Redovisningsteori – policy och – praxis

¹⁶ ibid.

¹⁷ ibid.

¹⁸ FAR samlingsvolym 2005

Standarden för rörelseförvärv behandlas i *Statement of Financial Accounting Standards* (SFAS) 141 *Business Combinations*. Vidare hanteras goodwill samt immateriella tillgångar i SFAS 142 *Goodwill and Other Intangible Assets*.

En anledning till att reglera redovisningen på internationell nivå är givetvis att harmonisera olika länders redovisning.¹⁹ Eftersom *IASB:s referensram i stort sett är en avskrift av FASB:s*²⁰ medförde EU:s beslut om att tillämpa IASB:s regelverk att redovisningen i de europeiska länderna närmade sig det amerikanska synsättet.

1.3 Finns problem?

Sverige är ett relativt litet land som har blivit alltmer beroende av såväl internationell handel som kapitalförsörjning²¹. Sverige påverkas således av omvärlden, vilket har bidragit till att redovisningsprinciperna har utvecklats och förändrats över tiden. I och med införandet av IFRS i EU ändrades dock förutsättningarna för redovisningen tämligen markant.

Formellt har vi således krav på en tämligen likartad redovisning beträffande immateriella tillgångar och goodwill i Sverige och USA. Det borde därför innebära att redovisningen i nämnda avseenden inte skiljer sig märkbart mellan länderna. Ändå måste frågan ställas om det inte finns några problem i praktiken? Hur har de svenska börsföretagen klarat de ökade kraven på information och kunskap i redovisningsarbetet, inte minst mot bakgrund av att endast två bokslut har genomförts sedan de nya reglerna implementerades i Sverige och EU? Denna fråga är berättigad att ställa eftersom en ny svensk praxis skall utvecklas bland de bolag som omfattas av regelverket.

Företag i samma bransch borde rimligtvis, inom ett land, redovisa på ett likartat sätt. I en artikel i *Balans*²² hävdar Jan Marton att en principbaserad redovisning borde resultera i en likvärdig tillämpning av dessa företag. Som exempel på en sådan redovisningsform tar han upp IFRS 3 p.45 samt p.46, vilka behandlar identifiering av immateriella tillgångar i samband med rörelseförvärv. Marton hävdar att dessa ger utrymme för olika tolkningar vilket kan påverka redovisningen. Tolkningen kan således vara något som speglar den nationella tillämpningen. Vidare kan frågan ställas om de olika traditionerna för redovisning bidrar till att tolkning av begrepp skiljer sig åt mellan länderna?

Som ovan redovisats kunde Gauffin och Nilssons studier inte påvisa några skillnader vad avser fördelningen av immateriella tillgångar och goodwill i samband med företagsförvärv mellan USA och Sverige, efter första respektive andra året med gällande regelverk, när man studerade börsföretagen i stort. Vi ställer oss frågan om någon skillnad kan iaktas vad gäller redovisning av immateriella tillgångarna och goodwill totalt sett, om man går ner på branschnivå och jämför enskilda företag såväl nationellt som internationellt. Vår hypotes är att sådana skillnader kan förekomma.

---

¹⁹ Artsberg, K, (2005)

²⁰ *ibid.*

²¹ *ibid.*

²² Marton, J, (2007) Rättvisande redovisning - i princip

1.4 Syfte

Syftet med studien är att undersöka huruvida det finns skillnader i fördelningen av redovisade immateriella tillgångar och goodwill mellan svenska och amerikanska företag i om man går ned på branschnivå. Vidare skall orsaken till eventuella skillnader analyseras och utvärderas.

1.5 Frågeställningar

Studiens huvudfrågeställning blir således följande;

Finns skillnader i fördelningen av redovisade immateriella tillgångar och goodwill mellan några svenska och amerikanska telebolag?

För att besvara ovanstående fråga har vi följande underfrågor;

- Hur väl har de svenska företagen identifierat olika typer av immateriella tillgångar?
- Hur väl har de amerikanska företagen identifierat olika typer av immateriella tillgångar?
- Hur stor del av de totala immateriella tillgångarna utgörs av goodwill?

Vidare ställs ytterligare en underfråga för att göra studien mer intressant. Oavsett om skillnader kan utläsas av undersökningen, är det av intresse att föra en diskussion kring studiens resultat. Följande fråga skall därför besvaras i uppsatsen;

- Vad kan eventuella skillnader bero på?

1.6 Avgränsningar

Studien avgränsas till att innefatta en specifik bransch, nämligen teleoperatörer och till två företag i Sverige respektive USA. Inom denna kommer främst en granskning av årsredovisningar att genomföras för att möjliggöra en jämförelse mellan redovisningarna från företag på den svenska börsen med företag på den amerikanska börsen. Vidare kommer studien även innefatta en granskning av gällande regelverk i respektive land.

2 Metod

I kapitel två presenteras valt ämne och tillvägagångssätt för studien samt vilka begränsningar som har gjorts. Vidare behandlas vald litteratur och källkritik.

2.1 Valt ämne

Gauffin och Nilssons inledningsvis nämnda studie *Rörelseförvärv enligt IFRS 3- första året*, fann vi intressant men alltför generell eftersom den omfattade samtliga börsnoterade företag i Sverige och USA som under 2005 respektive 2003 genomfört rörelseförvärv. Vi ville utföra en granskning inom detta ämne genom att istället studera en specifik bransch med inriktning på hur immateriella tillgångar fördelas på goodwill och identifierbara sådana. Idén till detta uppkom vid ett samtal med Jan Marton, ekonomi doktor och redovisningsspecialist. Härigenom tror vi att det skulle kunna påvisas eventuella skillnader såväl inom ett land som mellan länder, eftersom tillämpningen av nationella regelverk inom en bransch borde resultera i en likartad redovisning bland företagen. Om det finns nationella skillnader anser vi att det av oss valda förfaringsättet kan vara en metod för att påvisa sådana. Vi vill härmed förtydliga att vi inte avser att generalisera studiens resultat, utan endast uttala oss om gällande företag.

2.2 Val av bransch och företag

Vi har valt att granska några företag inom branschen Teleoperatörer. Anledningen till detta är att många företag inom denna bransch innehar en mängd immateriella tillgångar i form av bland annat kundrelationer och licenser. Från den svenska börsen har vi valt TeliaSonera samt Tele2 och från den amerikanska börsen AT&T samt Sprint Nextel. Samtliga fyra bolag uppfyller följande krav:

- Har genomfört rörelseförvärv
- Innehar immateriella tillgångar samt goodwill
- Upprättar koncernredovisning enligt IFRS eller U.S. GAAP

2.3 Tillvägagångssätt

För att kunna genomföra studien måste valda företag ha en nationell bas samt följa respektive lands redovisningssystem. Ekonomiska och tidsmässiga begränsningar medför dock att urvalet av företag måste begränsas, inte minst att rapporten skall sammanställas under nio veckor. Vi har utifrån dessa förutsättningar därför valt att studera två företag från Sverige respektive två från USA huvudsakligen genom att granska årsredovisningar för det senaste tillgängliga redovisningsåret, 2006, med fokus på hur man redovisar immateriella tillgångar och goodwill. Därutöver har vi även gjort behövliga jämförelser med 2005. Vid granskning av respektive årsredovisningar har vi fokuserat på de avsnitt som behandlar immateriella tillgångar såsom resultaträkning, balansräkning och noter. För att få kommentarer till studien har vi intervjuat Pernilla Rehnberg från Deloitte i egenskap av expert på valt ämnesområde, var god se bilaga 5. Intervjun har gjort via mail då Rehnberg inte varit anträffbar på annat sätt. Frågorna till denna togs fram av oss och godkändes sedan av vår handledare Märta Hammarström med några få ändringar.

Studien innefattar även granskning av gällande regelverk i Sverige respektive USA och därutöver en jämförelse mellan dessa. Vidare har teorier om organisationer och branscher studerats för att därigenom kunna förklara eventuella skillnader. Valet att inkludera organisationsteoretiska aspekter gjordes efter samtal med Anna-Karin Pettersson, lärare i externredovisning och företagsanalys vid Handelshögskolan i Göteborg.

Självklart skulle ett mer omfattande urval av företag inom en internationellt verksam bransch ha givit studien en säkrare bas för att genomföra analyser och dra slutsatser. Det hade också varit önskvärt att komplettera med intervjuer av representanter för valda företag för att därigenom få fram mer information om respektive företags strategi för redovisningsarbetet. Kommentarer från fler experter hade också varit önskvärt. Som ovan nämnts har detta inte kunnat inrymmas inom detta arbetes ram men påbyggnad av studien skulle kunna ha en sådan inriktning.

2.4 Litteratur och Källkritik

För att bedöma kvalitén på en studie används ofta begreppen validitet samt reliabilitet. Validitet avser att rapporten mäter det som den avser att mäta, medan reliabilitet står för att den kunskap som tagits fram i rapporten är tillförlitlig²³.

För att finna information om vårt ämnesområde har vi använt oss av såväl regelverk, årsredovisningar, artiklar som forskningslitteratur. Vid val av artiklar har vi lagt stor vikt vid vetenskapliga sådana, från exempelvis Balans och Business Source Premier då vi anser att dessa har hög tillförlitlighet. Samtidigt är vi medvetna om att dessa kan vara ”partiska”. Även upphovsmän till årsredovisningar kan uppvisa sådana tendenser. Forskningslitteratur och regelverk bedömer vi vara källor med hög tillförlitlighet eftersom de går igenom ett flertal prövningar innan de publicerats. Vi har även använt oss av Wikipedia för att finna information om respektive företag, dock är vi medvetna om att tillförlitligheten hos denna kan vara relativt låg. Vi har därför studerat denna information kritiskt.

Vi har under arbetets gång kontinuerligt reflekterat över processen och hur vi kan tänkas påverka denna. För att uppnå god validitet i uppsatsen har vi fortlöpande haft studiens frågeställning i blickfånget.

---

²³ Eriksson m.fl., (2006) Att utreda forska och rapportera

3 Teoretisk referensram

I kapitel tre behandlas berörda regelverk för respektive land. Inledningsvis presenteras de svenska, IFRS 3 och IAS 38, följt av de amerikanska motsvarigheterna, FAS 141 och 142. Vidare behandlas även teorier om branscher och organisationer.

3.1 IFRS 3

IFRS 3 reglerar inom EU och därmed också inom Sverige hur den finansiella rapporteringen skall utformas vid rörelseförvärv bland noterade koncerner. Enligt standarden uppstår ett rörelseförvärv när en part får ett bestämmande inflytande över en annan part, vilket skall utföras i enlighet med förvärvsmetoden. Vidare skall alla identifierbara tillgångar, skulder och eventalförpliktelser redovisas till verkligt värde. Goodwill skall varje år nedskrivningsprövas och utgör således inget objekt för avskrivning. Dock görs det i standarden undantag för vissa typer av rörelseförvärv t.ex. ”joint ventures”.

Redovisning enligt förvärvsmetoden görs med utgångspunkt i följande steg: identifiering av förvärvare, beräkning av anskaffningsvärdet av förvärvet och fördelning av detta på förvärvade tillgångar samt övertagna skulder och eventalförpliktelser. Det sistnämnda skall enligt förvärvsmetoden göras vid anskaffningstidpunkten.

Identifierbara tillgångar, skulder och eventalförpliktelser skall värderas till verkligt värde vid förvärvstidpunkten. Immateriella tillgångar skall redovisas separat om dessas verkliga värde kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Vidare skall en immateriell tillgång uppfylla definitionen som anges i IAS 38, *Immateriella tillgångar*, för att kunna redovisas som en separat post. Detta behandlas ytterligare i avsnittet om IAS 38.

Goodwill definieras i IFRS 3 som ”*framtida ekonomiska händelser som inte går att enskilt identifiera och inte heller redovisa separat*”²⁴. Vid förvärvstidpunkten skall förvärvaren redovisa goodwill, vilken uppkommer i samband med rörelseförvärvet, som en tillgång och värdera den till anskaffningsvärdet. Detta utgörs av nettobehållningen efter att justering för den förvärvade egendomens tillgångar, skulder samt eventalförpliktelser gjorts. Vidare skall goodwill, som uppstår vid rörelseförvärv, nedskrivningsprövas varje år för att fastställa dess verkliga värde. Nedskrivningsprövningen skall göras enligt de principer som framgår av IAS 36 *Nedskrivningar*. Den löpande värderingen av goodwill uppkommen genom rörelseförvärv skall göras till anskaffningsvärdet med avdrag för eventuella ackumulerade nedskrivningar.

För att läsaren av redovisningen skall kunna göra korrekta bedömningar av de effekter som ett rörelseförvärv medför skall en beskrivning av det förvärvade företaget vid förvärvstidpunkten bifogas. Vidare skall information lämnas om anskaffningsvärdet och vad som ingår i detta. Därutöver skall även följande upplysningar lämnas:

---

²⁴ IFRS 3

- *en beskrivning av de faktorer som bidragit till kostnaden för redovisad goodwill*
- *en beskrivning av varje enskild immateriell tillgång som inte redovisats skild från goodwill och en förklaring till varför den immateriella tillgångens verkliga värde inte kunnat beräknas på ett tillförlitligt sätt*
- *och en beskrivning av karaktären på ett eventuellt överskott som redovisas i resultaträkningen i (p.67h)*

För att läsaren av den finansiella rapporten skall kunna göra korrekta bedömningar av periodens goodwill skall företag enligt p. 74 lämna upplysningar angående ändringar av det redovisade värdet på goodwill. Det här behandlas ytterligare i p. 75, vilken föreskriver att företaget skall redovisa en avstämning mellan redovisade värden för goodwill vid periodens början och slut. I denna skall ingå bl.a. bruttovärde samt ackumulerade nedskrivningar vid årets början, goodwill som uppkommit under perioden och de nedskrivningar som gjorts enligt IAS 36 för gällande period.

3.2 IAS 38

IAS 38 behandlar hur immateriella tillgångar skall redovisas. Undantag görs för tillgångar som omfattas av en annan standards tillämpningsområde, finansiella tillgångar samt redovisning och värdering av prospekterings- och utvärderingstillgångar. En immateriell tillgång definieras i IAS 38 som en identifierbar icke-monetär tillgång utan fysisk form. Med identifierbarhet menas att den immateriella tillgången kan urskiljas från goodwill. Vidare ställs kravet att företaget skall ha kontroll över tillgången. Med det menas att företaget skall ha förmågan att säkerhetsställa framtida ekonomiska fördelar av den immateriella tillgången och kunna dra fördel av dessa.

När en immateriell tillgång tas upp i balansräkningen skall den vid det första tillfället tas upp till anskaffningsvärdet. För att en immateriell tillgång skall få redovisas i balansräkningen krävs enligt p. 18 att definitionen av immateriella tillgångar uppnås och att följande kriterier är uppfyllda:

- Det är troligt att förväntade framtida ekonomiska fördelar, som kan hänföras till tillgången, kommer att tillfalla företaget.
- Tillgångens anskaffningsvärde kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

En immateriell tillgångs nyttjandeperiod kan vara dels begränsad, dels obegränsad. Beroende på nyttjandeperiodens karaktär redovisas de immateriella tillgångarna olika. Vid begränsad nyttjandeperiod skrivs tillgången av, vilket skall göras på ett systematiskt sätt. Vid obegränsad nyttjandeperiod görs inga reguljära nedskrivningar men en prövning av såväl nedskrivningsbehovet som värdet av tillgången skall utföras enligt IAS 36 under varje period. Skälet är att fastställa huruvida händelser och omständigheter fortsätter att stödja en bedömning om en obegränsad nyttjandeperiod för denna tillgång.

Företag med immateriella tillgångar måste i redovisningen lämna upplysningar om deras karaktär. Tillgångarna skall vara uppdelade på internt upparbetade immateriella tillgångar och andra immateriella tillgångar. I upplysningarna skall det även lämnas information om huruvida nyttjandeperioderna är obegränsade eller begränsade. I de fall de är begränsade skall upplysning lämnas om hur de tillämpas och vilka procentsatser och metoder som används vid avskrivningen. Information om det redovisade

bruttovärdet och eventuella ackumulerade avskrivningar (tillsammans med ackumulerade nedskrivningar) vid periodens början och slut skall även lämnas samt i vilka poster i resultaträkningen som eventuella avskrivningar av immateriella tillgångar ingår. I upplysningskravet skall enligt IAS 38 en redogörelse lämnas för eventuella nedskrivningar under perioden, vilket skall utföras i enlighet med IAS 36. Information om eventuella valutakursdifferenser och andra ändringar av det redovisade värdet under perioden skall även bifogas i noterna.

Efter förvärvet, när den första redovisningen gjorts, kan två olika redovisningsprinciper tillämpas. Dessa är anskaffningsvärdemetoden respektive omvärderingsmetoden. Om en immateriell tillgång redovisas enligt den sistnämnda medför detta att övriga tillgångar i samma tillgångslag, dvs. en grupp tillgångar som har likartad beskaffenhet och användning i en företagsverksamhet, skall redovisas på samma sätt. Förutsättningen är då att det finns en aktiv marknad.

3.3 FAS 141

Denna standard reglerar i USA hur redovisning och rapportering av rörelseförvärv skall utföras i börsnoterade företag, vilka skall bokföras enligt förvärvsmetoden. Såväl aktiebolag som andra bolag skall tillämpa FAS 141 vid rörelseförvärv, vilket uppstår då ett företag förvärvar ett annat företags nettotillgångar eller genom att ett eller flera företags stamaktier förvärvas. Det förvärvande företaget skall inneha "kontrollen"²⁵ över det förvärvade för att benämningen "företagsförvärv" skall få användas. Förvärvade tillgångar skall vid förvärvstidpunkten värderas till "fair value", dvs. att tillgångarna skall tas upp till det belopp som de kan säljas/köpas för vid en nutida transaktion mellan två parter.

Affärshändelser som "joint ventures" och förvärv av ideella organisationer omfattas inte av FAS 141. I denna beskrivs följande exempel som rörelseförvärv:

- ett eller flera företag förenas eller något blir ett dotterföretag till det andra.
- ett företag överför sina nettotillgångar till ett annat eller att ägarna överför sina stamaktierna till ett annat företag.
- samtliga involverade företag överför sina nettotillgångar alternativt att dessa ägare överför sina stamaktier och därigenom bildar ett nytt företag.

Enligt förvärvsmetoden görs inledningsvis en identifiering av förvärvare och en beräkning av anskaffningsvärdet för förvärvet. Därefter görs en fördelning av anskaffningsvärdet på förvärvade tillgångar och övertagna skulder.

En immateriell tillgång skall identifieras och redovisas skild från goodwill om den uppkommer genom ett kontrakt eller andra juridiska rättigheter. Vidare finns ett andra steg för att bestämma huruvida en immateriell tillgång skall skiljas från goodwill. Detta innebär att om en tillgång, separat eller tillsammans med tillhörande kontrakt, tillgång eller skuld, kan säljas, överföras, licensieras, hyras ut eller bytas ut så skall den redovisas separat. En förvärvad immateriell tillgång, som inte innefattas av ovanstående kriterier skall identifieras som goodwill. Goodwill utgörs således av det övervärde som inte kan hänföras till förvärvade tillgångar eller skulder. Efter att goodwill och

---

²⁵ Se begrepp och ordförklaring s. 5

immateriella tillgångar har identifierats vid ett rörelseförvärv skall dessa redovisas i enlighet med FAS 142, se nedan.

Upplysningar skall lämnas i årsredovisningens noter om periodens rörelseförvärv vad gäller bl.a. företagsbeskrivning av det förvärvade företaget och en redogörelse för anledningen till förvärvet. I denna skall en förklaring bifogas till vilka faktorer som bidrog till eventuell goodwill. Beträffande immateriella tillgångar, som utgör objekt för avskrivning, skall bl.a. följande upplysningar ges:

- Den totala summan förvärvade immateriella tillgångar respektive den summa som kan hänföras till större grupp av identifierade immateriella tillgångar.
- Summan av residualvärden, som är av betydande storlek relaterat till anskaffningsvärdet för förvärvet, totalt samt uppdelat på större identifierade immateriella tillgångar.
- En genomsnittlig avskrivningsperiod, totalt samt uppdelat på större immateriella tillgångar.

För immateriella tillgångar som inte utgör ett objekt för avskrivning, skall information ges om dels den totala mängden, dels den mängd som kan härledas till en större post immateriella tillgångar. Vidare skall upplysningar lämnas om den totala summan av goodwill samt den del av summan som förväntas vara avdragsgill ur skattesynpunkt.

3.4 FAS 142

FAS 142 reglerar hur redovisning och rapportering av immateriella tillgångar, enskilt eller aggregerat, skall utföras. Standarden behandlar också hur redovisningen av goodwill skall göras. En förvärvad immateriell tillgång, enskilt eller aggregerad, skall värderas till "fair value". Immateriella tillgångar och goodwill, som uppkommer i samband med rörelseförvärv behandlas i FAS 141.

FAS 142 behandlar kostnader för internt upparbetad goodwill och övriga icke identifierade tillgångar med obegränsad nyttjandeperiod. För internt upparbetade tillgångar samt bibehållande av immateriella tillgångar och goodwill, vilka inte är specifikt identifierbara eller har obegränsad nyttjandeperiod, skall kostnaderna redovisas när de uppkommer.

All goodwill, som är hänförlig till ett rörelseförvärv, skall vid förvärvstidpunkten redovisas till en "reporting unit". Denna utgör i företaget ett operationellt segment för vilken finansiell information kan urskiljas, alternativt en avdelning som anses vara verksam under detta. För att kunna nedskrivningspröva goodwill skall förvärvade tillgångar och skulder hänföras till en "reporting unit" vid förvärvstidpunkten om följande kriterier är uppfyllda:

- Tillgången kommer att användas, eller att skulden kan relateras till verksamheten i en reporting unit,
- Tillgången eller skulden kan beaktas vid fastställelse av "fair value" av "reporting unit".

Redovisningen av identifierbara immateriella tillgångar baseras på dessas nyttjandeperiod, vilken är den tid under vilken tillgångarna förväntas ge ekonomiska fördelar. Immateriella tillgångar med en begränsad nyttjandeperiod utgör objekt för avskrivning, vilken skall göras under hela perioden. Immateriella tillgångar med

obegränsad nyttjandeperiod skall i överensstämmelse med FAS 142 ej skrivas av, men detta skall omprövas årligen för att undersöka om tillgången fortsättningsvis istället kan ha en ”begränsad nyttjandeperiod”. Om så blir fallet, skall avskrivning på tillgången genomföras under kvarvarande nyttjandeperiod.

Goodwill utgör inget objekt för avskrivning, utan skall årligen nedskrivningsprövas på varje ”reporting unit”. Goodwill, vars värde överstiger ”fair value”, utgör ett objekt för nedskrivning. En två-steps metod skall tillämpas för att värdera eventuellt nedskrivningsbehov och belopp.

I balansräkningen ställs krav på att immateriella tillgångar redovisas aggregerat och presenteras som en enskild post, dock utesluter inte detta en enskild redovisning av specifika immateriella tillgångar. Utgifter för avskrivning respektive nedskrivningar av immateriella tillgångar skall redovisas i resultaträkningen. Den aggregerade summan av goodwill skall redovisas som en separat post i balansräkningen, förutom vid det fall ett projekt avbrutits alternativt avslutats, då den istället skall innefattas i resultatet för det avslutade projektet.

För immateriella tillgångar, som är objekt för avskrivning, skall upplysningar lämnas i noterna om den totala summan av tillgångarna och den summa som är hänförlig till en större grupp av immateriella tillgångar. Likaså skall man redogöra för summan av eventuella signifikanta residualposter, totalt respektive den del som tillhör en större grupp av immateriella tillgångar. Vidare föreskrivs att den medelvärdesberäknade avskrivningsperioden, totalt respektive per större grupp av immateriella tillgångar, skall bifogas i noterna. Enligt FAS 142 krävs även upplysning om det totala värdet av de immateriella tillgångar som är föremål för avskrivning respektive storleken på ackumulerade avskrivningar. Vidare fordras också information om den totala avskrivningskostnaden för perioden. Den beräknade aggregerade kostnaden för avskrivning för vart och ett av de fem följande redovisningsåren skall även bifogas i noterna.

För de immateriella tillgångar, som inte utgör objekt för avskrivning, skall upplysningar lämnas i noterna om summan av de förvärvade tillgångarna för forskning och utveckling samt avskrivningar för dessa under perioden. Vidare skall det i noterna informeras om den aggregerade summan av förvärvad goodwill. Enligt FAS 142 skall också eventuell förändring av värdet på goodwill under perioden ingå i upplysningarna.

3.5 Organisationsteori

3.5.1 Kognitiv organisations teori

Kognitionsvetenskap är ett tvärvetenskapligt forskningsområde där det mänskliga tänkandets natur studeras²⁶. Centrala frågeställningar för området är *”hur människan tar till sig och bearbetar information/kunskap, hur hon interagerar med den sociala och materiella omgivningen, hur hon fattar beslut och löser problem och vilken roll emotioner spelar för hennes tankeprocesser”*²⁷.

---

²⁶ www.wikipedia.org/wiki/Kognitiv_vetenskap

²⁷ *ibid.*

Kognitiv organisationsteori behandlar kognitiva fenomen på individ-, grupp- samt branschnivå. Gemensamt för samtliga nivåer är att forskningen om människors föreställningar om organisationsfenomen, även kallade kognitiva kartor, är av empirisk natur. *Kognitiva kartor är en metafor för människors föreställningar eller tankestrukturer vid analyser av beslutsfattande och andra organisatoriska handlingar*²⁸. Vidare är den kognitiva kartan en vanligt förekommande benämning för hur människans erfarenheter samlas, lagras samt vägleder henne²⁹. Det här sker såväl i individens dagliga liv som inom organisationer och företag. Den kognitiva kartan har kommit att bli ett sätt att beskriva hur organisationen uppfattas av dess medlemmar. Argyris och Schön (1978) menar att dessa kartor kan ses som referenspunkter för hur organisationen fungerar och vilken roll medarbetaren har³⁰. Kartan är således behjälplig vid beskrivning av det reella beteendet och ger vägledning för det framtida agerandet.

3.5.2 Lärande i organisationen

*Organisatoriskt lärande innebär förändringar i de kollektivt delade sätten att presentera händelser, i de beskrivande respektive föreskrivande handlingsteorierna och i de grundläggande antagandena om "tingens ordning"*³¹. Strategi, organisationskultur samt organisationsstruktur är faktorer som inverkar på organisationens lärande. Strategin påverkar inläringen genom att ramar sätts för individens uppfattning och tolkning av omgivningen, vilket begränsar omfattningen av lärandet. Organisationskultur är ytterligare en faktor som påverkar organisationens inlärningsförmåga. Lärandet kan medföra förändring av rådande kultur, vilken *utgörs av kollektiva, grundläggande och stabila antaganden som är mer eller mindre tagna förgivna. Kulturen tar sig uttryck i artefakter som strukturer, system, berättelser, symboler och aktiviteter i organisationen*³². Vidare är organisationens struktur ett element som påverkar lärandet. En centraliserad organisation har en benägenhet att förstärka rådande kunskap. En organisation, vars struktur är decentraliserad, uppvisar istället en tendens till att uppmuntra förändring³³.

3.5.3 Tänkande och agerande

Hellgren och Löwstedt (1997) menar att kraven på de anställdas kompetens och utbildning har ökat, eftersom organisationer och företag idag är mer kunskapsintensiva. Personalens kunskaper har fått en allt större betydelse för det värde som företagen producerar. Hellgren och Löwstedt anser därför att det är nödvändigt att lyfta fram tankar och tankeprocesser eftersom dessa fått större betydelse för hur väl organisationer och företag fungerar. Bakgrunden är att människans agerande i en organisation delvis är ett resultat av vad hon själv, eller någon annan, tänkt ut som lämpligt. Tänkande i organisationer bedrivs snarare som en social process än som ett rationellt planerande för att ständigt försöka att skapa mening samt förståelse för företaget och dess omgivning. Tanken påverkar handlingen och människans handlingar påverkar hennes tankar.³⁴

Relationen mellan tanke och handling i ett företag är inte alltid tydlig. Hellgren och Löwstedt (1997) menar att de flesta handlingar sker utan systematiskt tänkande.

---

²⁸ Hellgren, B., & Löwstedt, J. (1997) Tankens företag

²⁹ ibid.

³⁰ ibid.

³¹ ibid.

³² ibid.

³³ ibid.

³⁴ ibid.

Handlingars effekt på tänkandet uteblir i många fall. Vidare framhålls att mycket av agerandet i en organisation sker utan eftertanke. Hellgren och Melin³⁵ menar att agerande bestäms av mentala strukturer. Med det menas att det är tankeprocessen som föregår agerandet och därmed styr handlingarna. Motsatt syn har en omvänd utgångspunkt, dvs. att den mentala strukturen bestäms av handlingar. Mer specifikt anses att handlingar och tankeprocesser är något som sker samtidigt. Tänkande och agerande är, enligt Weick (1983) och Bartunek (1984), en synkroniserad och gemensam process³⁶. Inläring sker således i samband med agerande.

Hellgren och Löwstedt behandlar organisationens kognitiva karta, vilken även kan uttryckas vara organisationens kultur eller minne. Denna framstår påtagligast som riktlinjer uttryckt i normer och regler, vilka föreskriver hur individer skall agera i olika situationer. Samtliga medlemmar i organisationen delar dessa regler, vilka sedan ärvs av eventuella nya medlemmar. På detta sätt kan organisationens minne anses trögrörligt. En organisations lärande skapas i samband med de val som fattas i olika situationer. Dessa bidrar till erfarenheter som därigenom kan användas i framtida situationer.³⁷

Sandeland och Stablein menar att organisationer är mentala enheter som är kapabla att tänka³⁸. En applicering av kognitionsbegreppet på organisationsnivå medför att den här teorin kan anses tveksam. Organisationer tänker inte bokstavligen, de agerar. Vissa författare hävdar att information från det förflutna lagras i organisationen. Vidare tar March och Simon upp "organisationsminnet" vilket inkluderas i den operationella processen³⁹. Företag producerar en stor kvantitet information under sin livstid. Informationen varierar från organisation till organisation. Därför blir varje organisations minne unikt. Organisationen kommer självständigt ihåg tidigare handlingar och kan använda sig av tidigare problems lösningar. Organisationsminne definieras enligt Argyris och Schön⁴⁰ som;

"Organizational memory is a type of map, a map of the organization's past. Organizational memory may be continued in individual heads, in files, in documents or in computer memory. Organizational memory may contain information that is scattered and inaccessible to the agents of organizational learning."

Walsh och Ungson (1991) presenterar fem faktorer som utgör minnets struktur inom och utanför en organisation. *Individerna i organisationen*, vilka kommer ihåg information som baseras på deras egna erfarenheter eller observationer. *Organisationskulturen*, vilket i det här sammanhanget är ett uttryck för sättet att tänka, känna och hantera problem som överförs till medlemmarna i organisationen. Kulturen innefattar upplevda erfarenheter, vilka kan vara värdefulla för framtiden. Inlärd kulturell information lagras bland annat i språk, delade uppfattningar, berättelser och i symboler. *Transformationer* är ytterligare påverkande faktorer, vilka utgör information som finns lagrad inom ett företags eller en organisations struktur, finns överallt i denna. Exempel på transformationer är budgetsystem, arbetsdesign samt marknadsplanering.

---

³⁵Spender, J-C, & Eden, C, (1998) Managerial and organizational cognition

³⁶ ibid.

³⁷ Hellgren, B, & Löwstedt, J, (1997)

³⁸ Spender, J-C, & Eden, C, (1998)

³⁹ ibid.

⁴⁰ Argyris, C, (Red.), (1978) Organizational Learning

Transformationer utförs genom procedurer, regler, rutiner samt formella system i organisationen som leder till att minnet bevaras. *Organisationsstrukturen* påverkar såväl individuellt rollbeteende som förväntningar hos omgivningen på ett visst rollbeteende. Sociala roller i organisationen blir inarbetade i organisationen med tiden. Därför kan de individuella rollerna utvidgas till att avse även organisationsstrukturen. Rollerna fullgör därför en länk mellan individuellt och organisatoriskt minne. Vem som skall göra vad tydliggörs därför av strukturen. *Ekologi* är i detta fall ett uttryck för den fysiska layouten, eller ekologin på arbetsplatsen, vilken understödjer och skapar anvisningar för beteendet. Ekologin på arbetsplatsen understödjer följaktligen främst var, och i vissa avseenden hur, en speciell transformation skall utföras. Organisationen är omgiven av intressenter vilka följer organisationens agerande. De har därför förväntningar på organisationens handlingsätt. Konkurrenter, kunder, tidigare anställda, media samt staten är exempel på externa intressenter som följer företaget. Organisationen är således inte den enda part som "minns", utan det finns externa minneskällor vilka minns det förflutna.⁴¹

3.5.4 Branschvisdom

Ett företag bildar tillsammans med andra företag, som utövar likartad verksamhet, en bransch⁴². Det finns ett flertal författare som gör gällande att det på branschnivå finns så kallad gemensam kunskap, vilken påverkar organisationers agerande. Kunskapen består av *gemensamma föreställningar om recept för att bli framgångsrik inom en viss bransch*⁴³. Inom en bransch fungerar kunskapen som en industriell visdom, en så kallad branschvisdom, vilken uttrycker spelregler samt den dominerande åsikten som delas av aktörer inom en och samma bransch⁴⁴. DiMaggo och Powell (1991) grundar sina argument på att företag på ett övergripande plan liknar varandra⁴⁵. Det här förklaras genom att företag imiterar varandra genom att "låna erfarenheter samt tankesätt". När individer i en organisation argumenterar samt interagerar med och i sin omvärld, skapas samt återskapas branschvisdom.⁴⁶

3.5.5 Cultures Consequencies

Den nationella kulturens betydelse för företagsledningens agerande har uppmärksammats genom ett antal studier. "Cultures Consequencies" är en studie av Geert Hofstede (1980), vilken behandlar kulturella skillnader mellan olika arbetsplatser i ett antal länder⁴⁷. Trots de många likheterna mellan nationer världen över finns det likväl många olikheter. Kulturen i landet är en av många faktorer som påverkar organisationen. Nationskulturen definieras som den kollektiva minneshantering som skiljer medlemmar i en grupp eller organisation från en annan. En nationskultur igenkänner att människors intressen, normer, värderingar, attityder, religion samt personliga prioriteringar skiljer sig åt mellan olika länder. Fyra kulturella dimensioner identifierade av Geert Hofstede är individualism, maktavstånd, osäkerhetsundvikande samt maskulinitet.⁴⁸

---

⁴¹ Åkerberg, A, (1993) Kompetens

⁴² Ekonomernas uppslagsbok, (2006)

⁴³ Hellgren, B, & Löwstedt, J, (1997)

⁴⁴ ibid.

⁴⁵ ibid.

⁴⁶ ibid.

⁴⁷ ibid.

⁴⁸ Merchant, K, & Van der Stede, W, (2007) Management Control System

Individualism visar huruvida individer i ett land ser sig som självständiga individer eller som deltagare i en grupp. Individer i ett individualistiskt land tenderar att sätta sitt egenintresse före de andra deltagarnas. Motsatt kultur, *kollektivism*, medför att individen motiveras av gruppens intresse. Vidare förväntas att medarbetaren sätter organisationens intresse i centrum. *Maktavstånd* relaterar till huruvida medlemmar i en organisation accepterar att makt fördelas ojämnt. Ett högt maktavstånd visar sig genom att medarbetarna i stor utsträckning tar direktiv från högre chefer. *Osäkerhetsundvikande* visar sig genom att individerna i organisationen känner sig obekväma i situationer som är tvetydiga. Det här har inverkan på företagets beslutsprocess. Genom strikta regler undviks osäkerhet. *Maskulinitet* relaterar till preferenser vad gäller prestation, självsäkerhet samt materiell framgång. Viktiga faktorer för en maskulin kultur utgörs av pengar, framgång samt konkurrens. Vidare anses att resultat samt belöning skall ske i samstämmighet med arbetsprestation. Medarbetare i en maskulin kultur ”lever för att arbeta”. I motsatt kultur, *femininitet*, betonas jämlikhet och medarbetarna ”arbetar för att leva”. Belöning sker till var och en efter behov. Människor från olika länder varierar mycket i avseende på dessa kulturella dimensioner. Den amerikanska kulturen är enligt Hofstedes studie individualistisk, maskulin och tolerant vad gäller osäkerhet samt har ett litet maktavstånd. Den svenska kulturen är enligt Hofstedes studie i stor utsträckning lik den amerikanska, dock är den svenska kulturen mer feminint inriktad.⁴⁹

---

⁴⁹ Hofstede, G, (1991) Organisationer och kulturer

4 Empiri

Kapitlet presenterar en granskning av de valda företagens årsredovisningar vad gäller immateriella tillgångar och goodwill.

4.1 Tele2

4.1.1 Företagsinformation

Tele2 AB ingår i Kinneviksfären och är ett IT- och telekommunikationsföretag som grundades 1992 av Jan Stenbeck. Redan på 1970-talet, när Kinnevik började satsa på telekommunikation, lades grunden för företaget. Från 1993 kunde bolaget erbjuda fast telefoni till privatpersoner till lägre samtalspriser än Televerket, som innan dess haft monopol⁵⁰. Från början hade Tele2 sin marknad i Sverige men snart följde en tid av expansion i utlandet. Tele2:s fokus var att snabbt kunna gå in på nya marknader med återförsäljning av fast telefoni, för att sedan följa upp med mobiltelefoni och under 2005 startade satsningen på bredband. Företaget har på ett flertal marknader tredubblat omsättningen på kort tid och per balansdagen 2006 var Tele2 AB verksamt i 22 länder⁵¹. Tele2 utmärker sig inte som innovativa teknikutvecklare utan arbetar istället med att förstärka trender, detta görs genom att *”hålla örat mot rälsen för att höra vad kunderna är beredda att betala för”*. Tele2 menar att deras arbete präglas av flexibilitet, öppenhet samt kostnadsmedvetenhet, vilket uppnås genom att kopiera med stolthet, dvs. *kopiera det som är bra, utmana samt agera*.⁵²

Tele2 redovisade 2006 nettoomsättning på 50 306 MSEK, vilket var en ökning med 13% mot föregående år. Vidare har företaget ett negativt resultat på 3 740 MSEK, vilket kan jämföras med 2005 års resultat som uppgick till plus 2 341 MSEK, se bilaga 1. Företaget hade i genomsnitt under redovisningsperioden (2006) 5 285 anställda. Antalet kunder uppgick per december 2006 till 29 miljoner, varav kunder inom mobiltelefoni utgör cirka hälften av dessa.⁵³

4.1.2 Immateriella tillgångar och goodwill

Förvärvade immateriella tillgångar värderas till verkligt värde vid rörelseförvärv. Vid en aktiv marknad kan det verkliga värdet beräknas utifrån marknadens priser. Eftersom en sådan marknad vanligtvis inte existerar utgår Tele2 från olika värderingsmodeller för att beräkna tillgångens verkliga värde. När det gäller värdering av goodwill har *antaganden om framtida förhållanden och uppskattningar av parametrar gjorts*⁵⁴. Goodwill utgörs av skillnaden mellan köpeskillingen och det verkliga värdet efter att tillgångar, skulder och eventalförpliktelser summerats. Goodwill redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för eventuella nedskrivningar. Tillsammans med immateriella tillgångar, vars nyttjandeperiod är obegränsad, utgör de objekt för årlig nedskrivningsprövning. Goodwill, som uppkommit vid förvärv, allokeras till de kassagenererande enheter som förväntas få framtida ekonomiska fördelar som ett resultat av den förvärvade verksamheten. Eftersom Tele2 övervakar och styr sin

---

⁵⁰ www.wikipedia.org/wiki/tele2

⁵¹ www.tele2.com/pages/Normal.aspx.id=180

⁵² Årsredovisning Tele2 (2006)

⁵³ *ibid.*

⁵⁴ *ibid.*

verksamhet samt sina förvärv utifrån marknadsområden, fördelas därför förvärvad goodwill per marknadsområde.

Immateriella tillgångar vars nyttjandeperiod är begränsad utgörs av licenser, nyttjanderätter och programvara, samtrafikavtal samt kundavtal och redovisas till anskaffningsvärde med hänsyn till ackumulerade avskrivningar samt nedskrivningar. Avskrivningar sker linjärt över tillgångens nyttjandeperiod, vilka tillsammans med restvärde är föremål för årlig omprövning. Om en tillgång ger antydning till värdeminskning görs en beräkning av tillgångens återvinningsvärde. En nedskrivning genomförs om tillgångens återvinningsvärde understiger det redovisade värdet och bokförs som en kostnad i resultaträkningen. Förvärvade licenser, vilka ger rätt att bedriva telefonverksamhet, tillgångsförs och skrivs av linjärt under dess beräknade nyttjandeperiod. Vidare görs linjära avskrivningar för kundavtal vilka värderas i samband med förvärv.

Immateriella tillgångar har sedan 2005 minskat, vilket beror på att bolag i Frankrike, Tjeckien och Spanien har avyttrats. Även goodwill har minskat sedan tidigare år, se bilaga 1. Goodwill fördelas, liksom verksamheten samt förvärv, på olika marknadsområden. I samband med försäljning av verksamhet i Frankrike har Tele2 antytt att ett nedskrivningsbehov av goodwill för verksamheter i kontinentala Europa kan finnas. Likaledes har framtiden för fast indirekt telefoni setts över och tillsammans har dessa förhållanden bidragit till årets nedskrivning av goodwill som baseras på nyttjandevärdet.

4.1.3 Rörelseförvärv

Tele2 upprättar koncernredovisningen enligt förvärvsmetoden, vilken behandlas i IFRS 3. Skillnaden mellan anskaffningsvärdet på aktier i dotterföretag och det verkliga värdet av dotterföretagens identifierbara tillgångar, skulder och eventualförpliktelser vid förvärvstillfället redovisas som goodwill.⁵⁵

Under 2006 har Tele2 gjort följande förvärv;

- **Tele 2 Syd**, som vid förvärvet var en ledande bredbandsleverantör i södra Sverige med ca 500 000 kunder.
- **Spring Mobil Norden**, en svensk mobiloperatör som riktar sig mot företagskunder.
- **Ryssland**, fyra GSM-operatörer förvärvades vilket bidrog till en ökning av antalet kunder med 182 000 under 2006.

Tele2 förvärvade under 2006 samtliga aktier i fyra GSM-operatörer i nordvästra Ryssland. Goodwill som uppstod i samband med dessa förvärv vilar på förväntade ekonomiska skalfördelar och införandet av Tele2:s koncept från existerande ryska verksamheter. Vidare har Tele2 utökat sitt innehav i ytterligare ett ryskt bolag, Omsk, till att innefatta 70 % av aktierna.

Tele2 förvärvade 75,1 % av aktierna i Tele2 Syd AB och 49 % av aktierna i Spring Mobil AB, inklusive en option att förvärva hela bolaget under första kvartalet 2009. Spring Mobil äger den fjärde GSM-licensen i Sverige och fokuserar på den växande

---

⁵⁵ Årsredovisning Tele2 (2006)

marknaden för "OnePhone", en telefonlösning för all telefoni till företag. Var god se bilaga 1.

4.2 TeliaSonera

4.2.1 Företagsinformation

TeliaSonera är ett publikt aktiebolag som bildades genom samgåendet mellan svenska Telia och finska Sonera år 2002. Bolaget lyder under svenska lagar och är noterat på Stockholmsbörsen respektive Helsingforsbörsen. TeliaSonera är den ledande telekommunikationskoncernen i Norden och Baltikum⁵⁶ och innehar även starka marknadspositioner i bl.a. Ryssland och Turkiet. I Sverige är bolaget den största leverantören av telekommunikation samt Internet och marknadsförs som Telia.⁵⁷

Telia drevs till en början av den svenska staten som ett affärsverk, Televerket (1950-tal). I samband med att bolaget under 1993 omvandlades till ett aktiebolag, ersattes Televerket med Telia AB. Under år 2000 blev Telia AB ett privat noterat bolag i samband med noteringen på Stockholmsbörsen. Vid den här tidpunkten sålde svenska staten 30 % av aktierna i Telia AB.

Sonera har sitt ursprung i det finska Telegrafverket som ägdes av den finska staten och som senare bildade Post- och Televerket genom en sammanslagning med finska posten. 1994 omvandlades företaget till aktiebolag, PT Finland, vilket medförde att verksamheten delades upp på Telecom Finland och Posten Finland. Bolaget bytte i samband med delprivatiseringen namn till Sonera. Under 1998 noterades Sonera-aktien på Helsingforsbörsen.⁵⁸

År 2006 redovisade TeliaSonera en nettoomsättning på 91 060 MSEK vilket var en ökning med 3,9 % sedan föregående år. Nettoresultatet för 2006 uppgick till 19 283 MSEK, se bilaga 2. TeliaSonera hade 2006 cirka 30 miljoner kunder i sina majoritetsägda bolag. Vidare har företaget ytterligare 65 miljoner kunder via intressebolag. TeliaSonera innehar i de majoritetsägda bolagen 28 528 anställda.⁵⁹

4.2.2 Immateriella tillgångar och goodwill

Immateriella tillgångar tas upp till anskaffningsvärdet i balansräkningen, där hänsyn även tas till ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Vid rörelseförvärv redovisas förvärvade identifierbara immateriella tillgångar skilt från goodwill och till deras verkliga värde om det kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Under följande år redovisas de på samma sätt som separat förvärvade immateriella tillgångar. Avskrivningar grundas på anskaffningsvärdet med avdrag för eventuella nedskrivningar. Efter första redovisningstillfället redovisas goodwill till anskaffningsvärdet efter avdrag för eventuella ackumulerade nedskrivningar. Goodwill fördelas på kassagenererande enheter vilka är företagets marknadsområden.⁶⁰

Årligen prövas nedskrivningsbehovet för det redovisade värdet av goodwill och övriga immateriella tillgångar med obegränsad nyttjandeperiod. Om det redovisade värdet

---

⁵⁶ Årsredovisning TeliaSonera (2006)

⁵⁷ www.wikipedia.org/wiki/Teliasonera

⁵⁸ www.teliasonera.se/om_teliasonera/vision_mal_och_strategi/bolagets_historia

⁵⁹ Årsredovisning TeliaSonera(2006)

⁶⁰ *ibid.*

överstiger återvinningsvärdet genomförs en nedskrivning, vilken kostnadsförs direkt i resultaträkningen. Vid svårigheter att fastställa återvinningsvärdet för en enskild tillgång beräknas värdet istället *för den kassagenererande enhet till vilken tillgången tillhör*⁶¹. Immateriella tillgångar vars nyttjandeperiod är begränsad utgörs av bl.a. varumärken, licenser, kundavtal och patent. Licenser för fast och mobil kommunikation ses som en integrerad del av nätet och avskrivning för dessa görs först i samband med att sammanhörande nät tas i drift.⁶²

Goodwill och immateriella tillgångar har sedan föregående år inte ändrats i någon större bemärkning. Goodwill uppgick vid balansdagen 2006 till 62 638 MSEK och har fördelats över större kassagenererande enheter. Företagets goodwill härstammar till stor del från förvärvet av NetCom ASA och samgåendet med Sonera Oyj. Vidare redovisas för 2006 immateriella tillgångar till ett värde av 11 534 MSEK, se bilaga 2. Varje kassagenererande enhet prövas årligen för nedskrivning vad gäller dess redovisade värde. År 2006 gjordes inga nedskrivningar på goodwill eftersom återvinningsvärdet översteg det redovisade värdet.⁶³

4.2.3 Rörelseförvärv

TeliaSonera har under 2006 gjort flera förvärv, vilka i korhet är:

- **NextGenTel**, Norges näst största bredbandsleverantör.
- **Xfera Móviles S.A.**, spansk mobiloperatör med lågkostnadsprofil. Företaget har tydligt fokus på massmarknadskunder.
- **Cygate Group AB**, ledande aktör inom säkra och administrerade ipnätverkslösningar samt systemintegration på den nordiska marknaden.⁶⁴

I maj 2006 offentliggjorde TeliaSonera ett avtal om förvärv av 82,3 % av aktierna i NextGenTel Holding ASA. Efter en kombination av offentligt bud samt tvångsinlösen av återstående aktier kontrollerar TeliaSonera i realiteten samtliga aktier. Förvärvet av NextGenTel utvidgar TeliaSoneras tjänsteutbud i Norge där TeliaSonera är den näst största operatören inom mobil kommunikation. TeliaSonera ser NextGenTel som ett strategiskt förvärv som stärker företagets position inom mobila och internetbaserade tjänster på hemmamarknaderna. TeliaSoneras avsikt är att utnyttja NextGenTels kompetens och verksamhet för att driva tillväxt i andra länder.

I juni 2006 ökade TeliaSonera sitt innehav i den spanska mobiloperatören Xfera Móviles S.A. till att omfatta 76,56 % av aktierna. I kraft av ett aktieägaravtal kontrollerar TeliaSonera 80 % av röstetalet. I november 2006 rapporterade TeliaSonera att ett avtal hade slutits om förvärv av en majoritetspost i Cygate Group AB. Efter att erforderligt myndighetstillstånd givits, slutfördes affären den 26 januari 2007 och TeliaSonera förvärvade 98,76 % av aktierna. Förvärvet är ett led i TeliaSoneras strategi att stärka sin ställning inom ”managed services”. Affären är ett strategiskt företagsförvärv som ger TeliaSonera ett ökat kunnande inom försäljning, teknik och projekthantering av företagslösningar. Cygate tillhandahåller nätverks-, säkerhets- och ip-telefonlösningar samt support, underhålls- och IT-administrationstjänster. Cygate, som har ett starkt varumärke på marknaden, kommer att verka som en separat

---

⁶¹ Årsredovisning TeliaSonera (2006)

⁶² *ibid.*

⁶³ *ibid.*

⁶⁴ *ibid.*

affärsenhet inom TeliaSonera. Anskaffningsvärde fördelas till viss del på företagets identifierbara immateriella tillgångar, exempelvis varumärken men huvudsakligen redovisas värdet som goodwill. Var god se bilaga 2.

4.3 AT&T

4.3.1 Företagsinformation

AT&T är ett av USA:s största bolag inom telekommunikation och erbjuder telefoni, video-, data- och internetjänster till företag, myndigheter och privatpersoner⁶⁵. Periodvis har bolaget varit världens största telekommunikatör och kabel-tv-bolag. AT&T grundades 1885 som ett helägt dotterbolag till American Bell och löd då under namnet *American Telephone and Telegraph*. Uppdraget var då att sköta USA:s första långdistanslinje för telefoni, mellan New York och Chicago och senare även San Francisco. År 1899 förvärvade AT&T American Bells tillgångar och blev därmed istället moderbolag för Bell System. Fram till dess att Bell:s andra licens upphört, 1894, hade enbart Bell möjlighet att legalt tillhandahålla telefonsystem i USA. Mellan åren 1894 och 1904 bildades därför över 6 000 telefonbolag i USA. Antalet telefoner i landet ökade från 285 000 till 3 317 000.⁶⁶

År 2006 redovisade AT&T en nettoomsättning på 63 055 MUSD, vilket var en ökning med drygt 44 % sedan föregående år, se bilaga 3. Nettoresultatet för perioden uppgick till 7 356 MUSD. I slutet av 2006 försåg AT&T 61 miljoner kunder med trådlös service och hade 302 770 anställda.⁶⁷

4.3.2 Immateriella tillgångar och goodwill

AT&T redovisar immateriella tillgångar och goodwill i enlighet med det amerikanska regelverket U.S. GAAP. Goodwill representerar det överskott av betalningen som uppkommer vid förvärv efter att nettotillgångarnas "fair value" beräknats. Goodwill fördelas på såkallade "reporting units" vilka är företagets olika segment. Goodwill och icke-identifierade immateriella tillgångar utgör inte objekt för avskrivning men nedskrivningsprövas årligen. Företagets immateriella tillgångar, vars nyttjandeperiod är begränsad, belastas däremot med avskrivningar, vilka görs under hela den bedömda nyttjandeperioden. AT&T har en avskrivningsperiod mellan sex månader och arton år.

Immateriella tillgångar utgörs dels av kundlistor och kundrelationer, dels licenser och "varunamn". De tillgångar som utgör objekt för avskrivning är kundlistor samt relationer, vilka skrivs av efter en bedömning av huruvida de i framtiden kommer att generera kassaflöden. Det vägda genomsnittet för avskrivningsperioden beräknas till 7.1 år där kundlistor har ett genomsnitt på 7.2 år och kundrelationer på 5.8 år. Vidare bedöms licenser samt varunamn ha en obegränsad nyttjandeperiod och utgör följaktligen inget objekt för avskrivning. Detta gäller också för FCC licenser trots att de ges ut under en begränsad tid eftersom de har förnyats kontinuerligt och till en minimal kostnad. AT&T gör varje år ett nedskrivningstest på licenser för att på så sätt kunna värdera dem till "fair value". Under det sista kvartalet 2006 gjordes det slutliga nedskrivningstestet på goodwill och immateriella tillgångar utan att man fann nedskrivningar befogade.

---

⁶⁵ www.wikipedia.org/wiki/AT%26T

⁶⁶ *ibid.*

⁶⁷ www.att.com

Goodwill har under 2006 ökat markant jämfört med föregående år, då den utgående balansen var 14055 MUSD. Motsvarande belopp per den 31:e december 2006 var 67657 MUSD. Förändringen beror till stor del på förvärvet av BellSouth som gjordes under 2006. Vidare har goodwill som redovisades i samband med förvärvet under 2005 av ATTC allokerats om och reducerats med 956 MUSD. Även de immateriella tillgångarna har ökat under 2006 jämfört med föregående år, med 51 237MUSD. Var god se bilaga 3.

4.3.3 Rörelseförvärv

AT&T har under 2006 genomfört ett förvärv;

- **BellSouth**, vilket är det ledande företaget inom kommunikation i sydöstra USA.

I december 2006 förvärvade AT&T kommunikationsföretaget BellSouth, vilket utfördes och redovisades i enlighet med FAS 141, var god se bilaga 3. Vid förvärvet var AT&T och BellSouth ägare till två ”joint venture” bolag AT&T Mobility och det internetbaserade publikationsföretaget Yellowpages.com (YPC). Efter förvärvet av BellSouth övergick AT&T Mobility, BellSouth och YPC till att vara helägda dotterbolag till AT&T. Förvärvet av AT&T Mobility förutspås kunna förbättra integrationen mellan moderbolagets kommunikationstjänster och AT&T Mobilities tjänster⁶⁸. Företaget antog jämväl att förvärvet skulle bidra till förbättrade marknadsföringsutsikter, signifikanta nätverkssynergieffekter samt möjlighet till snabbare utveckling av produkter samt service.⁶⁹ Ägarbytet antogs likaså kunna leda till bättre fokusering och snabbhet i beslutsfattandet, vilket bedömdes förbättra utvecklingsarbete och marknadsföring av nya produkter efterfrågade av företagets kunder.

I enlighet med FAS 141 har köpeskillingen fördelats på förvärvade tillgångar och skulder, skillnaden däremellan redovisas som goodwill. Förvärvet av BellSouths del av AT&T Mobility har redovisats som ett stegvis förvärv enligt förvärvsmetoden, vilket föreskrivs i FAS 141. I samband med förvärvet redovisades goodwill till ett värde av 54 024 MUSD.

4.4 Sprint Nextel

4.4.1 Företagsinformation

Sprint Nextel skapades 2005 genom Sprints förvärv av telefonoperatören Nextel och är därigenom ett av de största telekommunikationsföretaget i USA. Med 55 miljoner abonnenter är Sprint Nextel den tredje största leverantören av trådlös telekommunikation i USA, baserat på antal användare⁷⁰. Företaget är även en av de största leverantörerna inom långdistansservice samt som Internetleverantör. Produkter och service är designade för att möta behovet från enskilda kunder, företag samt staten⁷¹.

Sprint grundades 1899 i Kansas av Cleyson Leroy Brown under namnet *Brown Telephone Company* och var vid denna tidpunkt en konkurrent till Bell System. Efter

---

⁶⁸ Årsredovisning AT&T (2006)

⁶⁹ *ibid.*

⁷⁰ www.wikipedia.org/wiki/sprint_nextel

⁷¹ Årsredovisning Sprint Nextel (2006)

att nästan gått i konkurs 1938, ändrade Brown namnet till *United Utilities* och växte därefter stadigt genom flertalet företagsförvärv.

Nextel grundades år 1987 under namnet *Fleetcall* av Morgan E. O'Brien, en jurist verksam inom kommunikationsområdet. År 1993 gavs företaget namnet *Nextel Communications*.⁷²

Nettoomsättningen uppgick per december 2006 till 41 028 MUSD, vilket var en ökning med 42,5 % sedan föregående år, se bilaga 4. Sprint Nextel hade per balansdagen 2006 64 200 anställda och tillsammans med fyra dotterföretag samt återförsäljare försåg Sprint Nextel trådlös service åt 53.1 miljoner användare.⁷³

4.4.2 Immateriella tillgångar och goodwill

Sprint Nextel tillämpar det amerikanska regelverket U.S. GAAP vid redovisning av immateriella tillgångar och goodwill. Goodwill fördelas på "reporting units" vilka utgörs av företagets olika segment såsom exempelvis trådlös och fast telefoni. Granskning av nedskrivningsbehov för goodwill och immateriella tillgångar utförs den första oktober årligen. Om det finns indikationer på ett eventuellt nedskrivningsbehov kan prövningen göras mer frekvent. Under det fjärde kvartalet för år 2006 genomfördes den årliga analysen av goodwill och immateriella tillgångar med obegränsad nyttjandeperiod. Resultatet påvisade inget nedskrivningsbehov per den 31 december 2006.⁷⁴ Kontinuerligt görs analyser för att bedöma huruvida det föreligger nedskrivningsbehov för tillgångar med begränsad nyttjandeperiod. Vidare granskas även tillgångarnas kvarvarande nyttjandeperiod för att därigenom kunna bedöma om avskrivningstiden är korrekt fastställd.

Sprint Nextel identifierar FCC licenser samt varumärkena *Sprint* och *Boost Mobile* som immateriella tillgångar med obegränsad nyttjandeperiod, vilket förklaras med att dessa är två högt ansedda varumärken med positiv bibetydelse hos deras kunder. Sprint Nextel innehar flera olika FCC licenser och finner inga svårigheter med att få dessa förnyade och därför anses även dessa ha en obegränsad nyttjandeperiod. Immateriella tillgångar vars nyttjandeperiod anses vara begränsad utgörs främst av kundrelationer, vilka har en avskrivningsperiod på tre till fem år. Vidare innehas tillgångar i form av rättigheter, vilka har uppkommit i samband med förvärv av dotterbolag till PCS och Nextel Partners som skrivs av linjärt under resterande nyttjandeperiod. Avskrivningar på varunamnen "Nextel" och "Direct Connect" görs linjärt under en 10-års period från och med tidpunkten för sammanslutningen mellan Sprint och Nextel. Den vägda genomsnittliga avskrivningstiden för immateriella tillgångar med begränsad nyttjandeperiod är sju år per den 31 december 2006, motsvarande siffra för 2005 var sex år.⁷⁵ För ytterligare information om företagets immateriella tillgångar var god se bilaga 4.

4.4.3 Rörelseförvärv

Under 2006, har företaget genomfört tre förvärv, vilka innan förvärven har varit dotterbolag till PCS.

---

⁷² www.wikipedia.org/wiki/sprint_nextel

⁷³ www.sprintnextel.com

⁷⁴ *ibid.*

⁷⁵ Årsredovisning Sprint Nextel (2006)

- **Enterprise Communications Partnership**, vilka vid förvärvet försåg mer än 50,000 användare i Alabama och Georgia med trådlös service.
- **Alamosa Holdings, Inc.**, vilka vid förvärvet försåg 1.5 miljoner användare i 19 stater med trådlös service.
- **UbiquiTel Inc.**, vilka vid förvärvet försåg mer än 450 000 användare i nio stater med trådlös service.

Därutöver har följande företag förvärvats:

- **Nextel Partners, Inc.**, vilka vid förvärvet försåg 2 miljoner användare med trådlös Nextel service till medelstora marknader i USA.
- **Velocita Wireless Holding Corporation**, vilka äger och opererar i ett nationellt trådlöst digitaldatanätverk och innehar licenser att använda trådlös spectrum i 900 megahertz

Vid förvärven av PCS dotterbolag och Nextel Partners, under 2006, betalade företaget mer än det redovisade värdet på materiella och immateriella tillgångar. Således redovisades goodwill i samband med förvärven, vilket förklaras genom att företagen förväntas ge Sprint strategiska och finansiella fördelar i form av större kundlistor samt expanderad täckning av nätet. Under perioden 2006 förvärvades även Velocita Wireless Holding Corporation, där det primära syftet var att utöka licensen för 900 megahertz bandet. Var god se bilaga 4.

5 Analys

Inledningsvis behandlas de svenska företagen, följt av de amerikanska. Vidare behandlas påvisade skillnader mellan ländernas regelverk. Avslutningsvis behandlas hur teorier om branscher och organisationer kan påverka företagens redovisning.

5.1 Jämförelse av företagens årsredovisningar samt hur väl de följer standarderna

5.1.1 Svenska företag

Vid granskning av de valda svenska företagens årsredovisningar för år 2006 fann vi att de följer gällande regelverk väl. Redovisningarna är uppbyggda på ett likartat sätt men en del skillnader finns i deras layout. Tele2:s redovisning är på flera sätt mer lättläst och mindre byråkratisk men ger likväl den information som behövs för att genomföra en bedömning av företaget. TeliaSonera presenterar å andra sidan en mer detaljerad redovisning, som vi finner mycket tydlig och välspecificerad.

5.1.1.1 Tele2

Tele2:s information kring rörelseförvärv finner vi överensstämma med gällande standard men vi anser att företaget endast presenterat de uppgifter som krävs enligt föreskrifterna. Vidare hade en mer utförlig redogörelse för hur företaget resonerat kring redovisade immateriella tillgångar varit önskvärd. Däremot bedömer vi att redovisningen kring goodwill är mer utförlig, eftersom man har gett en redogörelse för dess uppkomst samt hur den är fördelad på de olika kassagenererande enheterna, vilka är Tele2:s marknadsområden. Detta ger möjlighet till inblick i hur diverse synergieffekter och skalfördelar är fördelade.

Av Tele2:s balansomslutning för år 2006 uppgår företagets redovisade immateriella tillgångar inklusive goodwill till 21 844 MSEK, vilket är drygt 33 % av totalen. Värdet av licenser, samtrafikavtal och kundavtal uppgick per den 31 december 2006 till 3353MSEK, vilket medför att identifierbara immateriella tillgångar endast utgör drygt 15 % av totala sådana tillgångar. Goodwill utgör följaktligen 85 % av de totala immateriella tillgångarna.

5.1.1.2 TeliaSonera

TeliaSonera redovisar i not 33 till årsredovisningen en specificerad redogörelse för samtliga förvärv, som väl uppfyller gällande standard. Fördelning av identifierbara immateriella tillgångar och goodwill på det enskilda förvärvet anser vi framgå tydligt. Företaget redovisar goodwill per kassagenererande enhet, vilka utgörs av företagets marknadsområden. Vidare ges en tydlig förteckning över de identifierade immateriella tillgångarna och en utförlig redogörelse för hur goodwill uppkommit dels genom en förvärvsanalys, dels genom värdering av diverse synergieffekter.

Av TeliaSoneras balansomslutning utgör drygt 74 172 MSEK uppskattat värde på de immateriella tillgångarna inklusive goodwill, vilket är 37,19 % av totalbalansen. Värdet på de identifierbara immateriella tillgångarna som licenser, kundavtal, patent, varumärke, hyresrätter, pågående arbeten och administrativa system anges till 5 250 MSEK, vilket utgör 15 % av de totala immateriella tillgångarna. Det här innebär att goodwill även i TeliaSonera uppgår till 85 % av de sistnämnda.

5.1.2 Amerikanska företag

Granskade amerikanska företag följer gällande regelverk väl vid redovisning av immateriella tillgångar och goodwill i samband med företagsförvärv men utformningen av årsredovisningarna är avsevärt olika. Sprint Nextel:s presentation är mer byråkratisk och utförlig medan AT&T presenterar en mer lättläst och överskådlig redovisning. Det finns betydande likheter mellan AT&T:s och TeliaSoneras redovisningar. Notabelt är dock att båda de amerikanska företagens redovisning av immateriella tillgångar och goodwill i samband med företagsförvärv är mer detaljrik jämförd med de svenska företagens.

5.1.2.1 AT&T

Vi anser att informationen är noggrann både beträffande orsaken till gjorda förvärv och immateriella tillgångar samt goodwill i samband härmed. Goodwill är beräknad och fördelad på "reporting units", vilka består av företagens produktsegment. Även det här genomförs i god överensstämmelse med det amerikanska regelverket.

I balansräkningen för år 2006 redovisar AT&T identifierbara immateriella tillgångar till ett värde av 59 740 USD. Vidare redovisas goodwill till ett belopp av 67 657 USD. Detta innebär att goodwill utgör cirka 53 % och övriga redovisade immateriella tillgångar cirka 47 % av den totala mängden immateriella tillgångar. Dessa utgör därmed 47 % av den totala omslutningen i företaget. Noterna är mycket informativa. En sammanfattande bedömning av årsredovisningen vad gäller granskade punkter är att den ger en god bild av verksamheten.

5.1.2.2 Sprint Nextel

För samtliga förvärv ges upplysningar om immateriella tillgångar och goodwill. Vidare ges det i noter förklaring till tillgångarnas värde samt hur de har beräknats. Vi anser att Sprint Nextel:s årsredovisning ger en god överblick av såväl identifierbara immateriella tillgångar som goodwill främst genom att företaget noggrant förklarar vad som ligger till grund för dessas bedömda värde.

I balansräkningen per den 31 december 2006 redovisas identifierbara immateriella tillgångar till ett värde av 29 153 MUSD och goodwill till ett värde av 30 904 MUSD. Goodwill utgör således cirka 51 % och övriga immateriella tillgångar 49 % av de totala immateriella tillgångarna. Dessa utgör således så mycket som 61,8 % av total omslutning.

Vidare kan utläsas en noggrann redogörelse för hur goodwill uppkommit och vad den kan härledas till. Sammanfattningsvis är Sprint Nextel:s årsredovisning mer omfattande än de övriga i studien och innehåller därutöver en mer fördjupad redogörelse för identifierbara immateriella tillgångar och goodwill.

5.1.3 Sammanfattande bedömning av funna skillnader mellan företagen

Som framgår av redogörelsen ovan finns det en markant skillnad mellan granskade svenska och amerikanska telekomföretags sätt att identifiera och redovisa immateriella tillgångar och goodwill. Andelen goodwill av de totala immateriella tillgångarna var således avsevärt större i de svenska årsredovisningarna jämfört med de amerikanska. *Vi kommer nedan att pröva om fyndet kan förklaras på organisationsteoretiska grunder eller om de kan hänföras till olikheter i aktuella regelverk och deras tillämpning.*

Ett annat förhållande värt att notera är att andelen redovisade totala immateriella tillgångar inklusive goodwill skiljer sig åt både mellan företagen i USA samt mellan Sverige och USA. Anmärkningsvärt är att de totala immateriella tillgångarna i de båda amerikanska företagen skattas så högt, knappt 50 % respektive drygt 61 % jämfört med de svenska företagen, drygt 37 % respektive 33 %. Vi har inte haft möjlighet att närmare studera orsakerna bakom detta.

5.2 Organisationsteoretiska aspekter

Av de organisationsteoretiska aspekter som togs upp i kapitel 3.5.4 borde det i första hand vara aktuellt att diskutera att företag inom samma bransch har en tendens att imitera samt "låna erfarenhet av varandra". Denna företeelse borde betyda att de agerar relativt lika. Resonemanget om imitation bland företag inom en bransch kan förmodas vara tillämpligt även på företag internationellt eftersom de verkar under likartade förutsättningar bl.a. när det gäller regelverk för redovisningsarbetet.

Organisationens minne är ett sätt att förstå hur ett företag agerar i olika situationer. Om företaget varit verksam en längre tid borde det därför ha mer erfarenhet och kunskap, vilket kan vara värdefullt vid framtida situationer. Av de granskade svenska företagen borde TeliaSonera, som varit verksamast längst, ha mest erfarenhet. Ser vi till de nya regelverken har de amerikanska företagen tre års längre erfarenhet av gällande standards, vilket borde innebära en mer inarbetad praxis och större erfarenhet av olika situationer vid tillämpningen av dessa. Detta skulle kunna medföra en skillnad mellan de svenska respektive amerikanska företagens organisatoriska minne när det gäller erfarenhet av gällande standards och hur dessa skall tillämpas. Det vore därför naturligt att de svenska företagen i detta avseende sneglade på de amerikanska företagens sätt att redovisa. Detta skulle i så fall leda till att de granskade företagens årsredovisningar bättre överensstämde med de amerikanska vad gäller redovisning av immateriella tillgångar och goodwill i samband med rörelseförvärv och totalt sätt.

Hellgren och Löwstedt menar att ett företags agerande i olika situationer uppkommer till följd av interaktionen mellan tanke och handling. Hur resultatet ser ut när de svenska företagen redovisar företagsförvärv tror vi delvis kan ha sin förklaring i den korta erfarenheten av redovisning enligt ett nytt regelverk och att en reviderad praxis tar tid att utveckla. I de större amerikanska företagen blir samspelet mellan tanke och handling mer komplex eftersom det i en stor organisation kan vara svårare att se kopplingen mellan tanke och handling. Detta förhållande kan resultera i en mindre tydlig förändringsstrategi och att en förändring av praxis går trögare.

Hofstedes studie av den nationella kulturens påverkan på företagsledningarnas agerande anser vi kunna appliceras på vår studie eftersom styrningen av organisationen påverkar hur medarbetarna agerar i olika situationer. Här kan finnas en delorsak till påvisade skillnader vid redovisning av immateriella tillgångar även om ländernas företagskulturer i stor utsträckning är likartade men skiljer sig på punkten om maskulinitet/femininitet enligt Hofstede. USA anses ha en kultur som präglas av maskulinitet medan den svenska kulturen däremot är mer feminint präglad.

I USA sätts prestation, materiell framgång och konkurrens i fokus. Detta menar vi kan bidra till att arbetet tas på större allvar samt att prestige i arbetsutförandet ökar i en maskulin kultur. För att det här skall vara framgångsrikt krävs tydliga roller och

instruktioner. Vidare erfordras att samtliga medarbetare verkar i enlighet med företagets uttalade strategi. Dock tror vi att en stark intern konkurrens som infinner sig i en maskulin kultur kan leda till avvikelser från regler och instruktioner. Redovisningen av immateriella tillgångar och goodwill kan därigenom påverkas negativt eftersom medarbetaren agerar utifrån sitt eget intresse.

I den svenska kulturen betonas relationer, anspråkslöshet samt livskvalitet, vilket rimligen leder till lägre grad av intern konkurrens i arbetslivet. "Hängivenheten" till arbetet blir mindre och man utför det som "krävs". Detta kan påverka redovisningsarbetet genom att det inte tilldelas samma engagemang utan ses som "ett onödigt ont". Å andra sidan kan tätare relationer och samhörighet samt trivsel på arbetsplatsen leda till bättre efterlevnad av givna direktiv och regler vilket vi tror kan ha en positiv effekt på redovisningen.

Sammanfattningsvis bedömer vi dock att organisationsteoretiska aspekter inte kan ha någon avgörande betydelse för de av oss funna skillnaderna i sättet att redovisa immateriella tillgångar och goodwill.

5.3 Jämförelse av regelverk

Även om de standards, som framtagits av IASB till stor del är överensstämmande med FASB:s motsvarande standards finns det dock skillnader mellan dem. I IFRS 3 och IAS 38 används begreppet "verkligt värde" som skall tillämpas på immateriella tillgångar vid rörelseförvärv. I den amerikanska standarden FAS 141 används i motsvarande situation begreppet "fair value". De båda begreppen har en liknande innebörd men kan dock tolkas olika. "Fair value" kan uppfattas vara ett mer riktigt och rättvisande värde medan "verkligt värde" kan ses som ett "viktat" värde. Med det senare menar vi att värdet kan uppfattas som ett generellt beräknat värde. Således kan tolkningen vid användning av begreppen medföra att de får olika innebörd i redovisningsarbetet. Detta tror vi kan ge upphov till skillnader vid värdering av tillgångar och skulder. Pernilla Rehnberg som intervjuades i egenskap av expert på ämnesområdet uppgav att begreppen kan uppfattas olika och därigenom bidra till skillnader i redovisningen.

En annan påvisad skillnad mellan det svenska och det amerikanska regelverket utgörs av på vilken nivå i företaget som immateriella tillgångar och goodwill skall redovisas. I USA redovisas immateriella tillgångar och goodwill på "reporting units" eller underavdelningar till dessa, det vill säga att dessa skall fördelas så långt ner i företaget som möjligt. Bland de svenska företagen genomförs motsvarande fördelning på kassagenererande enheter. Skillnaden kan vara av större eller mindre betydelse beroende på hur uppdelningen på kassagenererande enheter ser ut i de enskilda företagen. Ju bättre fördelningen av immateriella tillgångar och goodwill kan göras långt ner i ett företag, ju bättre bör detta bidra till större möjligheter att utföra mer rättvisande bedömningar, eftersom tillgångarna fördelas närmare den marknad som de förväntas avspegla.

Vi har identifierat ytterligare en skillnad mellan aktuella regelverk nämligen beträffande definitionen av immateriella tillgångar. I IAS 38 definieras väl vad en immateriell tillgång är, vilket ger företagen en tydlig bild av vad som skall redovisas som en immateriell tillgång skiljt från goodwill. I motsvarande amerikanska standards kan ingen tydlig definition utläsas. Det här bedömer vi kan bidra till olikheter i

redovisningen mellan svenska och amerikanska företag. Genom att det finns nedskrivna kriterier för vad som skall anses utgöra en identifierbar immateriell tillgång inom EU tror vi att tillämpningen av dessa ibland kan utmynna i att andelen som hänförs till posten goodwill blir större. En snäv definition skulle t.o.m. kunna medföra ett incitament för att inte särredovisa immateriella tillgångar som identifierade. Vi misstänker därför att svenska företag kan redovisa en del immateriella tillgångar som goodwill genom att inte identifiera dessa fullt ut. Fördelen för företagen är då att goodwill inte blir en kostnad vilket är fallet för övriga immateriella tillgångar. Eftersom regleringen är mindre strikt i USA kan det ha utvecklats en tolkningspraxis som medför att en större andel av de immateriella tillgångarna ses som identifierbara.

Ännu en skillnad som vi kan utläsa vid granskning av gällande regelverk är möjligheten till omvärdering av immateriella tillgångar. Enligt punkt 75 i IAS 38 kan en omvärdering göras av immateriella tillgångar efter första redovisningstillfället under förutsättning att tillgången tagits upp till anskaffningsvärdet vid detta. Denna metod tillämpas inte i USA, vilket kan medföra skillnader i redovisningen.

Sammanfattningsvis kan det alltså noteras att det finns vissa materiella skillnader mellan regelverken trots strävanden mot en harmonisering. Vår bedömning är att dessa mycket väl kan förklara funna olikheter i redovisningen av immateriella tillgångar och goodwill eftersom de ger utrymme för olika tolkningar och därmed tillämpningar. Tillämpningen av olika redovisningstraditioner med en sedan länge utvecklad praxis kan bidra till detta.

6 Slutsats

I det avslutande kapitlet presenteras studiens resultat. Särskilt intressanta aspekter från studien sammanställs. Vidare berörs studiens styrkor och svagheter. Avslutningsvis ges förslag på ämnen för fortsatta studier.

6.1 Avslutande diskussion

Syftet med uppsatsen var att undersöka eventuella skillnader i fördelningen av redovisade immateriella tillgångar och goodwill mellan svenska och amerikanska företag inom en specifik bransch, teleoperatörer, efter genomförd internationell harmonisering av regelverken.

Vi har funnit att granskade amerikanska företag i större utsträckning redovisar immateriella tillgångar skiljt från goodwill jämfört med de två svenska. Däremot finns likheter mellan företagens sätt att redovisa immateriella tillgångar på goodwill respektive identifierbara sådana inom samma nation. De svenska företagen, Tele2 och TeliaSonera, identifierar cirka 85 % av de totala immateriella tillgångarna som goodwill medan de amerikanska företagen, AT&T och Sprint Nextel redovisar goodwill till omkring 50 %. Andelen redovisade identifierbara immateriella tillgångar skiljer sig därmed stort.

Utöver ovanstående har vi noterat att de finansiella rapporterna skiljer sig påtagligt mellan länderna. De svenska företagen presenterar den information som regelverken kräver och därutöver inga vidare upplysningar. De amerikanska företagens årsredovisningar är däremot vad gäller immateriella tillgångar och goodwill i samband med rörelseförvärv samt totalt sätt mycket detaljerade och informativa främst genom upplysningar till tabeller.

Vår analys av möjliga förklaringar till funna skillnader landar i att det trots allt finns vissa reella avvikelser mellan de aktuella regelverken inom EU respektive USA. Dessa är därutöver sådana att de skapar utrymme för olika tolkningar i vissa avseenden, exempelvis definiering av immateriella tillgångar. Inom EU är dessa numera strikt reglerade medan vi uppfattar att motsvarande amerikansk standard ger mer utrymme för tolkning. Tidigare redovisningstraditioner och under lång tid utvecklad praxis kan också bidra till sättet att tolka och tillämpa nyinförda regeländringar. Mot ovanstående bakgrund anser vi att det borde vara mer sannolikt att finna skillnader som vi gjort än det motsatta.

Gjord genomgång av organisationsteoretiska aspekter har enligt vår mening inte givit något större bidrag till hur man skall kunna förklara funna skillnader. Rådande skillnader i företagskulturen mellan länderna kan möjligen spela in.

6.2 Studiens styrkor och svagheter

För vår studie, vilken innefattar fyra telebolag från två länder, anser vi resultatet vara rimligt, något som även Pernilla Rehnberg bekräftar, vänligen se bilaga 5. Vidare finner vi att storleken på de totala immateriella tillgångarna i balansräkningen varierar stort. I vad mån detta beror på att de valda företagen har gjort förvärv i olika omfattning under

det valda redovisningsåret, 2006, är ej utrett. Anmärkningsvärt är att de båda amerikanska företagen har en så stor andel immateriella tillgångar i sin balansräkning.

Ytterligare en styrka med uppsatsen är att ett relativt nytt ämne behandlas. Vi har under arbetets gång inte funnit tidigare gjorda uppsatser med liknande inriktning och därmed inte kunnat påverkas av sådana. Det här kan givetvis också ses som en svaghet eftersom vi inte kunnat göra jämförelser med tidigare studier.

Ett större underlag med fler företag hade bidragit till ett mer tillförlitligt resultat, men detta har inte varit praktiskt genomförbart. Det gör det svårt att dra några generella slutsatser av den här studien. Också valet av en specifik bransch bidrar till detta eftersom vi inte kan uttala oss om vad som gäller för andra branscher.

6.3 Förslag till fortsatta studier

Vi har valt att genomföra den här studien relativt tidigt efter ikraftträdandet av det nya svenska regelverket. Företag på den svenska marknaden har således endast tillämpat gällande standards sedan 2005, dvs. två årsredovisningar har hittills gjorts. Det hade därför varit intressant att genomföra en liknande studie om ett antal år för att utläsa om de svenska och amerikanska företagen kommit närmare varandra vad gäller redovisning av immateriella tillgångar och goodwill. Önskvärt hade varit att även innefatta andra branscher t.ex. banker.

De funna stora avvikelserna i andelen totala immateriella tillgångar i redovisad balansomslutning när vi jämfört aktuella telebolag borde vara av intresse att undersöka vidare. Kan det vara så att tidigare traditioner i USA respektive EU givit upphov till olika praxis för hur man skall värdera immateriella tillgångar av varierande slag?

7 Referenslista

- Argyris, C. (Red.). (1978). *Organizational Learning*. Mass.: Addison-Wesley, cop
- Artsberg, K. (200x). *Redovisningsteori - Policy och – Praxis*. Malmö: Liber ekonomi
- AT&T:s hemsida (2007-11-25). www.att.com
- Backman, J. (1998). *Rapporter och Uppsatser*. Lund: Studentlitteratur
- Buicks, R-M., & Chapman, B. (2002). The Big Splash. *The Cpa Journal*
- Ekonomernas uppslagsbok*. (2006). Malmö: Liber
- Eriksson, L T., & Wiederstam-Paul, F. (2006). *Att utreda forska och rapportera*, Malmö: Liber
- FAR. (2005). *FAR samlingsvolym*. Stockholm: Far Förlag AB.
- FAS, Financial Accounting Standards (2007-11-09)
www.fasb.org
- FASB Financial Accounting Standards Board (2007-11-09)
www.fasb.org
- Gauffin, B., & Nilsson, S-A. (2006). Rörelseförvärv enligt IFRS 3 – första året. *Balans*, 8-9, 40.
- Gauffin, B., & Nilsson, S-A. (2007). Rörelseförvärv enligt IFRS 3 – andra året. *Balans*, 11, 38.
- Hellgren, B., & Löwstedt, J. (1997). *Tankens företag*. Stockholm: Nerenius & Santérus förlag
- Hofstede, G. (1991). *Organisationer och kulturer*. Lund: Studentlitteratur
- Huges, S., & Sander, J. (2007). A U.S. Managers guide to Differences Between IFRS and U.S.GAAP. *Management accounting quarterly*, 8-4.
- IAS, International Accounting Standards (2007-11-09)
FAR Komplet
- IASB, International Accounting Standard Board (2007-11-09)
www.iasb.org
- Marton, J. (2007). Rättvisande redovisning – i princip? *Balans*, 11, 18.
- Merchant, K., & Van der Stede, W. (2007). *Management Control Systems*, England: Pearson Education

Tele2:s hemsida (2007-11-25) www.tele2.se

Telia Sonera:s hemsida (2007-11-25) www.teliasonera.se

Smith, D. (2000). *Redovisningens språk*. Lund: Studentlitteratur

Spender, J-C., & Eden, C. (1998). *Managerial and organizational cognition*. England: SAGE Publications

Sprint Nextel:s hemsida (2007-11-25) www.sprintnextel.com

Stein, J. (1996). *Lärande inom och mellan organisationer*. Lund: Studentlitteratur

Wikipedia- Den fria encyklopedin. (2007-11-20). AT&T
www.wikipedia.org/wiki/AT%26T

Wikipedia- Den fria encyklopedin. (2007-11-22). Kognitiv vetenskap
www.wikipedia.org/wiki/Kognitiv_vetenskap

Wikipedia- Den fria encyklopedin. (2007-11-20). Tele2
www.wikipedia.org/wiki/Tele2

Wikipedia- Den fria encyklopedin. (2007-11-20). TeliaSonera
www.wikipedia.org/wiki/Teliasonera

Wikipedia- Den fria encyklopedin. (2007-11-20). Sprint Nextel
www.wikipedia.org/wiki/Sprint_Nextel

Åkerberg, A. (1993). *Kompetens*. Helsingfors: Svenska handelshögskolan

8 Bilagor

8.1 Bilaga 1 Tele2

Tabell 1.1 Resultaträkning, 2006.

Miljoner SEK	Not	2006	2005
KVARVARANDE VERKSAMHET			
Nettoomsättning	4	50 306	44 457
Kostnader för sålda tjänster	5	-30 931	-26 401
Nedskrivning av goodwill	5, 14	-3 300	-278
Bruttoresultat		16 075	17 778
Försäljningskostnader		-13 719	-11 206
Administrationskostnader		-3 873	-3 849
Övriga rörelseintäkter	6	100	231
Övriga rörelsekostnader	7	-71	-40
Resultat från andelar i intresseföretag och joint ventures	8	-135	-100
Rörelseresultat	5	-1 623	2 814
RESULTAT FRÅN FINANSIELLA INVESTERINGAR			
Ränteintäkter	9	146	44
Räntekostnader	10	-738	-286
Övriga finansiella poster	11	35	-186
Resultat efter finansiella poster		-2 180	2 386
Skatt på årets resultat	13	-225	-550
ÅRETS RESULTAT FRÅN KVARVARANDE VERKSAMHETER		-2 405	1 836
AVVECKLAD VERKSAMHET			
Årets resultat från awecklad verksamhet	39	-1 335	505
ÅRETS RESULTAT	2, 3	-3 740	2 341
HÄNFÖRLIGT TILL			
Moderbolagets aktieägare		-3 615	2 347
Minoritetsintresse		-125	-6
ÅRETS RESULTAT		-3 740	2 341
Resultat per aktie, kr	25	-8,14	5,30
Resultat per aktie efter full utspädning, kr	25	-8,14	5,29
FRÅN KVARVARANDE VERKSAMHETER			
Resultat per aktie, kr		-5,13	4,16
Resultat per aktie efter full utspädning, kr		-5,13	4,15
Antal aktier	25	444 489 593	443 652 832
Genomsnittligt antal aktier	25	444 129 836	442 842 576
Antal aktier efter utspädning	25	444 614 065	443 980 845
Genomsnittligt antal aktier efter utspädning	25	444 353 295	443 391 246

Tabell 1.2 Balansräkning, 2006.

Miljoner SEK	Not	2006-12-31	2005-12-31
Tillgångar			
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Goodwill	14	18 491	26 623
Övriga immateriella anläggningstillgångar	14	3 353	4 202
Summa immateriella anläggningstillgångar		21 844	30 825
MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Maskiner och andra tekniska anläggningar	15	14 042	12 556
Övriga materiella anläggningstillgångar	15	2 017	1 980
Summa materiella anläggningstillgångar		16 059	14 536
FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Arcelar i intresseföretag och joint ventures	17	802	439
Övriga finansiella anläggningstillgångar	18	74	82
Summa finansiella anläggningstillgångar		876	521
UPPSKJUTNA SKATTEFORDRINGAR	13	4 986	5 281
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		43 765	51 163
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
VARULAGER	19	424	516
KORTFRISTIGA FORDRINGAR			
Kundfordringar	20	7 645	6 726
Aktuella skattefordringar		148	149
Övriga kortfristiga fordringar	21	1 141	1 172
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	22	4 046	4 593
Summa kortfristiga fordringar		12 980	12 640
KORTFRISTIGA PLACERINGAR	23	1 988	1 199
LIKVIDA MEDEL	24	2 619	2 773
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		18 011	17 128
TILLGÅNGAR SOM INNEHAS FÖR FÖRSÄLJNING	39	4 388	-
SUMMA TILLGÅNGAR	2, 3	66 164	68 291

Balansräkning, forts.

Miljoner SEK	Not	2006-12-31	2005-12-31
Eget kapital och skulder			
EGET KAPITAL			
HÄN FÖRLIGT TILL MODERBOLAGETS AKTIEÄGARE			
Aktiekapital	25	556	555
Ovrigt tillskjutet kapital		16 880	16 819
Reserver		201	2 035
Balanserat resultat		11 163	15 556
Summa hänförligt till moderföretagets aktieägare		28 800	34 965
MINORITET SINTRESSE		323	403
SUMMA EGET KAPITAL		29 123	35 368
LÅNGFRISTIGA SKULDER			
RÄNTEBÄRANDE			
Skulder till kreditinstitut och obligationsinnehavare	26	12 419	8 633
Avsättningar	27	181	105
Ovriga räntebärande skulder	28	450	819
Summa räntebärande skulder		13 050	9 557
EJ RÄNTEBÄRANDE			
Uppskjuten skatteskuld	13	1 342	1 759
Avsättningar	27	1	114
Summa ej räntebärande skulder		1 343	1 873
SUMMA LÅNGFRISTIGA SKULDER		14 393	11 430
KORTFRISTIGA SKULDER			
RÄNTEBÄRANDE			
Skulder till kreditinstitut och obligationsinnehavare	26	6 231	5 812
Avsättningar	27	31	17
Ovriga räntebärande skulder	28	645	447
Summa räntebärande skulder		6 907	6 276
EJ RÄNTEBÄRANDE			
Leverantörsskulder		5 343	6 581
Aktuella skatteskulder		1 007	396
Avsättningar	27	109	234
Ovriga kortfristiga skulder	29	509	585
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	30	7 256	7 421
Summa ej räntebärande skulder		14 224	15 217
SUMMA KORTFRISTIGA SKULDER		21 131	21 493
SKULDER KNUTNA TILL TILLGÅNGAR SOM INNEHAS FÖR FÖRSÄLNING	39	1 517	-
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	2, 3	66 164	68 291

Tabell 1.3 Immateriella tillgångar inklusive goodwill, 2006.

2006-12-31						
	Licenser, nyttjande- rätter och program- varor	Samtrafik- avtal	Kundavtal	Totalt övriga im- materiella tillgångar	Goodwill	Totalt
Anskaffningskostnad						
Anskaffningskostnad vid årets början	2 229	799	2 526	5 554	27 283	32 837
Anskaffningskostnad vid årets början, avvecklad verksamhet (not 39)	-16	-598	-	-614	-4 326	-4 940
Anskaffningskostnad i förvärvade företag	144	-	158	302	514	816
Årets investeringar	255	70	-	325	3	328
Avyttringar och utrangeringar	-13	-3	-	-16	-	-16
Omklassificeringar	276	-	-	276	-	276
Årets valutakursdifferenser	-113	-7	-103	-223	-1 032	-1 255
Summa anskaffningskostnad	2 762	261	2 581	5 604	22 442	28 046
Akkumulerade avskrivningar						
Ack avskrivningar vid årets början	-971	-88	-284	-1 343	-	-1 343
Ack avskrivningar vid årets början, avvecklad verksamhet (not 39)	10	35	-	45	-	45
Årets avskrivningar enligt plan	-345	-57	-640	-1 042	-	-1 042
Avyttringar och utrangeringar	11	-	-	11	-	11
Omklassificeringar	14	3	-	17	-	17
Årets valutakursdifferenser	44	1	24	69	-	69
Summa ackumulerade avskrivningar	-1 237	-106	-900	-2 243		-2 243
Akkumulerade nedskrivningar						
Ack nedskrivningar vid årets början	-9	-	-	-9	-660	-669
Årets nedskrivning	-	-	-	-	-3 300	-3 300
Årets valutakursdifferenser	1	-	-	1	9	10
Summa ackumulerade nedskrivningar	-8	-	-	-8	-3 951	-3 959
SUMMA IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	1 517	155	1 681	3 353	18 491	21 844

Tabell 1.4 Rörelseförvärv, 2006.

	Fyra GSM-operatörer i nordvästra Ryssland			Tele2 Syd, Sverige		
	Redovisat värde vid förvärvs- tidpunkten	Justering till verkligt värde	Verkligt värde	Redovisat värde vid förvärvs- tidpunkten	Justering till verkligt värde	Verkligt värde
Kundavtal	-	27	27	-	105	105
Samtrafikavtal	3	-	3	-	-	-
Licenser	-	22	22	-	-	-
Materiella anläggningstillgångar	107	-	107	502	-	502
Uppskjuten skattefordran	4	21	25	-	-	-
Övriga finansiella anläggningstillgångar	-	-	-	4	-	4
Varulager	2	-	2	-	-	-
Kortfristiga fordringar	19	-	19	38	-	38
Likvida medel	4	-	4	1	-	1
Uppskjuten skatteskuld	-	-12	-12	-49	-29	-78
Övriga långfristiga skulder	-174	-	-174	-1	-	-1
Kortfristiga skulder	-32	-	-32	-323	-	-323
Minoritetens andel	-	-	-	-43	-19	-62
Förvärvade nettotillgångar	-67	58	-9	129	57	186
Goodwill			68			229
Köpeskillning för aktier i dotterbolag			59			415
Betalning av skulder i förvärvade företag			201			71
Anskaffningsvärde			260			486
Skuld till tidigare ägare			-38			-
Avgår: likvida medel i förvärvad verksamhet			-4			-1
Påverkan på koncernens likvida medel			218			485

8.2 Bilaga 2 TeliaSonera

Tabell 2.1 Resultaträkning, 2006.

MSEK, förutom uppgifter per aktie	Not	Januari–december	
		2006	2005
Nettoomsättning	6	91 060	87 661
Kostnader för sålda tjänster och varor	7	-48 640	-47 287
Bruttoresultat		42 420	40 374
Försäljnings- och marknadsföringskostnader	7	-13 486	-14 253
Administrationskostnader	7	-6 317	-6 578
Forsknings- och utvecklingskostnader	7	-2 564	-2 875
Övriga rörelseintäkter	8	1 138	1 031
Övriga rörelsekostnader	8	-1 281	-3 379
Resultat från intressebolag och joint ventures	11	5 579	3 229
Rörelseresultat		25 489	17 549
Finansieringskostnader	12	-1 049	-1 330
Övriga finansiella poster	12	786	800
Resultat efter finansiella poster		25 226	17 019
Skatter	13	-6 943	-3 325
Årets resultat		19 283	13 694
Hänförligt till			
Moderbolagets aktieägare		16 987	11 697
Minoritetsandelar i dotterbolag		2 296	1 997
Resultat per aktie (SEK), före och efter utspädning	20	3,78	2,56

Tabell 2.2 Balansräkning, 2006.

MSEK	Not	31 december	
		2006	2005
Tillgångar			
Goodwill	14	62 638	62 498
Övriga immateriella anläggningstillgångar	14	11 534	11 869
Materiella anläggningstillgångar	15	48 195	48 201
Kapitalandelar i intressebolag och joint ventures	11	25 536	25 208
Uppskjutna skattefordringar	13	12 054	12 305
Fordringar för pensionsåtaganden	23	121	437
Övriga anläggningstillgångar	16	4 115	2 576
Summa anläggningstillgångar		164 193	163 094
Varulager	17	997	765
Kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar	18	20 427	18 919
Aktuella skattefordringar		204	1 570
Räntebärande fordringar	19	1 958	2 407
Likvida medel	19	11 603	16 834
Summa omsättningstillgångar		35 189	40 495
Anläggningstillgångar som innehas för försäljning		10	186
Summa tillgångar		199 392	203 775
Eget kapital och skulder			
Eget kapital		119 217	127 049
Minoritetsandelar i eget kapital		8 500	8 645
Summa eget kapital		127 717	135 694
Långfristiga lån	21	24 311	20 520
Uppskjutna skatteskulder	13	10 121	9 578
Avsatt för pensioner och anställningsvillkor	23	39	-
Övriga avsättningar	24	4 475	5 370
Långfristiga skulder	25	2 382	2 343
Summa långfristiga avsättningar och skulder		41 328	37 811
Kortfristiga lån	21	3 418	6 215
Kortfristiga avsättningar	24	836	616
Aktuella skatteskulder		1 741	706
Leverantörskulder och övriga kortfristiga skulder	26	24 362	22 733
Summa kortfristiga avsättningar och skulder		30 347	30 270
Summa eget kapital och skulder		199 392	203 775
Oredovisade eventualtillgångar	28	-	-
Ställda säkerheter	28	1 403	1 584
Oredovisade ansvarsförbindelser	28	2 058	2 581

Tabell 2.3 Goodwill, 2006.

MSEK	31 december	
	2006	2005
Finland	28 096	29 185
Norge mobil	22 180	23 546
Norge fast	1 530	–
Danmark mobil	3 612	3 748
Spanien mobil	1 068	–
Övrigt	6 152	6 019
Summa goodwill	62 638	62 498

Tabell 2.4 Immateriella tillgångar, 2006.

MSEK	31 december	
	2006	2005
Varumärken	665	918
Licenser	2 729	1 523
Kundavtal	3 306	4 026
Administrativa stödsystem	992	703
Patent m m	2 465	2 908
Hysesrätter m m	831	961
Pågående arbete, förskott	546	830
Summa övriga immateriella anläggningstillgångar	11 534	11 869

Tabell 2.5 Förvärvsvärde och goodwill i samband med rörelseförvärv, 2006.

MSEK	Xfera	NextGenTel
Förvärvsvärde		
Kontant erlagd köpeskillning (för Xfera inklusive kontant köpeskillning erlagd för befintligt 16,55-procentigt innehav)	807	2 153
Beräknad villkorad tilläggsköpeskillning	540	–
Beräknad köpeskillning för aktier under tvångsinlösen	–	114
Beräknat verkligt värde på tilläggsköpeskillning avseende minoritetens sälloption	510	–
Upplösning av befintliga avsättningar avseende motförbindelser för Xferas skulder	–454	–
Direkta transaktionskostnader	4	68
Summa förvärvsvärde	1 407	2 335
Avgår verkligt värde på förvärvade nettotillgångar (enligt specifikation nedan)	–178	–492
Avgår omvärdering och övriga effekter i eget kapital avseende befintligt Xfera-innehav	–25	–
Avgår nedskrivna goodwill avseende befintligt Xfera-innehav	–111	–
Goodwill	1 093	1 843
Fördelning:		
Spanien mobil / Norge mobil	1 093	156
Norge fast	–	1 687

Tabell 2.6 Förvärvade tillgångar och övertagna skulder, 2006.

MSEK	Xfera			NextGenTel		
	Redovisat värde	Justerig till verkligt värde	Verkligt värde	Redovisat värde	Justerig till verkligt värde	Verkligt värde
Goodwill	–	–	–	71	–71	–
UMTS-licens	1 686	–585	1 121	–	–	–
Kundavtal	–	–	–	96	224	320
Administrativa stödsystem	19	–	19	–	–	–
Övriga immateriella tillgångar	–	–	–	43	–	43
Materiella anläggningstillgångar	380	46	426	496	–12	484
Aktier i utomstående företag	–	–	–	13	–	13
Uppskjutna skattefordringar	28	1 229	1 257	143	–12	131
Fordringar på tidigare aktieägare avseende deras förbindelser att betala vissa av Xferas tvistiga räntebärande skulder för frekvensomfångsavgifter till den spanska staten	–	1 727	1 727	–	–	–
Fordringar och övriga omsättningstillgångar	201	–	201	148	–	148
Likvida medel	44	–	44	265	–	265
Summa förvärvade tillgångar	2 358	2 437	4 705	1 275	129	1 404
Räntebärande skulder (för Xfera huvudsakligen upplupna tvistiga årliga frekvensomfångsavgifter till den spanska staten för 2001 och senare års samt leverantörsfinansiering)	–3 792	–	–3 792	–555	–	–555
Uppskjutna skatteskulder	–	–456	–456	–47	–43	–90
Övriga icke räntebärande skulder	–369	–	–369	–267	–	–267
Summa övertagna skulder	–4 161	–456	–4 617	–869	–43	–912
Förvärvade tillgångar, netto	–1 803	1 981	178	406	86	492

8.3 Bilaga 3 AT&T

Tabell 3.1 Resultaträkning, 2006.

	2006	2005	2004
Operating Revenues			
Voice	\$33,908	\$24,484	\$23,553
Data	18,068	10,734	9,046
Wireless service	192	—	—
Directory	3,621	3,625	3,665
Other	7,266	4,921	4,469
Total operating revenues	63,055	43,764	40,733
Operating Expenses			
Cost of sales (exclusive of depreciation and amortization shown separately below)	27,349	19,009	17,361
Selling, general and administrative	15,511	10,944	9,907
Depreciation and amortization	9,907	7,643	7,564
Total operating expenses	52,767	37,596	34,832
Operating Income	10,288	6,168	5,901
Other Income (Expense)			
Interest expense	(1,843)	(1,456)	(1,023)
Interest income	377	383	492
Equity in net income of affiliates	2,043	609	873
Other income (expense) – net	16	14	922
Total other income (expense)	593	(450)	1,264
Income Before Income Taxes	10,881	5,718	7,165
Income taxes	3,525	932	2,186
Income From Continuing Operations	7,356	4,786	4,979
Income From Discontinued Operations, net of tax	—	—	908
Net Income	\$ 7,356	\$ 4,786	\$ 5,887
Earnings Per Common Share:			
Income From Continuing Operations	\$ 1.89	\$ 1.42	\$ 1.50
Net Income	\$ 1.89	\$ 1.42	\$ 1.78
Earnings Per Common Share – Assuming Dilution:			
Income From Continuing Operations	\$ 1.89	\$ 1.42	\$ 1.50
Net Income	\$ 1.89	\$ 1.42	\$ 1.77

Tabell 3.2 Balansräkning, 2006.

	December 31,	
	2006	2005
Assets		
Current Assets		
Cash and cash equivalents	\$ 2,418	\$ 1,224
Accounts receivable – net of allowances for uncollectibles of \$1,276 and \$1,176	16,194	9,351
Prepaid expenses	1,477	1,029
Deferred income taxes	3,034	2,011
Other current assets	2,430	1,039
Total current assets	25,553	14,654
Property, Plant and Equipment – Net	94,596	58,727
Goodwill	67,657	14,055
Intangible Assets – Net	59,740	8,503
Investments in Equity Affiliates	1,995	2,031
Investments in and Advances to AT&T Mobility	–	31,404
Postemployment Benefit	14,228	12,666
Other Assets	6,865	3,592
Total Assets	\$270,634	\$145,632
Liabilities and Stockholders' Equity		
Current Liabilities		
Debt maturing within one year	\$ 9,733	\$ 4,455
Accounts payable and accrued liabilities	25,508	17,088
Accrued taxes	3,026	2,586
Dividends payable	2,215	1,289
Total current liabilities	40,482	25,418
Long-Term Debt	50,063	26,115
Deferred Credits and Other Noncurrent Liabilities		
Deferred income taxes	27,406	15,713
Postemployment benefit obligation	28,901	18,133
Unamortized investment tax credits	181	209
Other noncurrent liabilities	8,061	5,354
Total deferred credits and other noncurrent liabilities	64,549	39,409
Stockholders' Equity		
Common shares (\$1 par value, 7,000,000,000 authorized: Issued 6,495,231,088 at December 31, 2006 and 4,065,093,907 at December 31, 2005)	6,495	4,065
Capital in excess of par value	91,352	27,499
Retained earnings	30,375	29,106
Treasury shares (256,484,793 at December 31, 2006 and 188,209,761 at December 31, 2005, at cost)	(7,368)	(5,406)
Additional minimum pension liability adjustment	–	(218)
Accumulated other comprehensive income	(5,314)	(356)
Total stockholders' equity	115,540	54,690
Total Liabilities and Stockholders' Equity	\$270,634	\$145,632

Tabell 3.3 Goodwill, 2006.

	Wireline Segment	Wireless Segment	Directory Segment	Other Segment	Total
Balance as of January 1, 2005	\$ 724	\$ –	\$ 8	\$ 893	\$ 1,625
Goodwill acquired	12,071	–	–	370	12,441
Goodwill written off related to sale of business unit	–	–	–	(11)	(11)
Balance as of December 31, 2005	12,795	–	8	1,252	14,055
Goodwill acquired	197	27,429	128	26,606	54,360
Goodwill adjustment related to ATTC acquisition	(989)	–	–	–	(989)
Other	–	155	–	76	231
Balance as of December 31, 2006	\$12,003	\$27,584	\$136	\$27,934	\$67,657

Tabell 3.4 Immateriella tillgångar, 2006.

	December 31, 2006	
Other Intangible Assets	Gross Carrying Amount	Accumulated Amortization
Amortized intangible assets:		
Customer Lists and relationships:		
AT&T Mobility	\$ 9,530	\$1,948
BellSouth	9,230	—
ATTC	3,050	1,082
Other	395	253
Subtotal	22,205	3,283
Other	1,973	714
Total	\$24,178	\$3,997
Indefinite life intangible assets not subject to amortization:		
Licenses	\$34,252	
Trade name	5,307	
Total	\$39,559	

Tabell 3.5 Rörelseförvärv BellSouth, 2006.

	BellSouth
Assets acquired	
Current assets	\$ 4,875
Property, plant and equipment	18,498
Intangible assets not subject to amortization	
Trademark/name	330
Licenses	214
Intangible assets subject to amortization	
Customer lists and relationships	9,230
Patents	100
Trademark/name	211
Investment in AT&T Mobility	32,759
Other investments	2,446
Other assets	11,211
Goodwill	26,467
Total assets acquired	106,341
Liabilities assumed	
Current liabilities, excluding current portion of long-term debt	5,288
Long-term debt	15,628
Deferred income taxes	10,318
Postemployment benefit obligation	7,086
Other noncurrent liabilities	1,223
Total liabilities assumed	39,543
Net assets acquired	\$ 66,798

8.4 Bilaga 4 Sprint Nextel

Tabell 4.1 Resultaträkning, 2006.

	Year Ended December 31,		
	2006	2005	2004
	<i>(in millions, except per share amounts)</i>		
Net operating revenues	\$41,028	\$28,789	\$21,647
Operating expenses			
Costs of services and products (exclusive of depreciation included below).....	16,567	12,489	9,838
Selling, general and administrative.....	12,178	8,916	6,459
Severance, lease exit costs and asset impairments.....	207	43	3,691
Depreciation.....	5,738	3,864	3,651
Amortization.....	3,854	1,336	7
	<u>38,544</u>	<u>26,648</u>	<u>23,646</u>
Operating income (loss)	2,484	2,141	(1,999)
Other income (expense)			
Interest expense.....	(1,533)	(1,294)	(1,218)
Interest income.....	301	236	60
Equity in (losses) earnings of unconsolidated investees, net.....	(6)	107	(41)
Realized gain on sale or exchange of investments.....	205	62	15
Other, net.....	32	39	(61)
	<u>(1,001)</u>	<u>(850)</u>	<u>(1,245)</u>
Income (loss) from continuing operations before income taxes	1,483	1,291	(3,244)
Income tax (expense) benefit	(488)	(470)	1,238
Income (loss) from continuing operations	995	821	(2,006)
Discontinued operations, net.....	334	980	994
Cumulative effect of change in accounting principle, net.....	—	(16)	—
Net income (loss)	1,329	1,785	(1,012)
Earnings allocated to participating securities.....	—	—	(9)
Preferred shares dividends.....	(2)	(7)	(7)
Income (loss) available to common shareholders	\$ 1,327	\$ 1,778	\$ (1,028)
Basic earnings (loss) per common share			
Continuing operations.....	\$ 0.34	\$ 0.40	\$ (1.40)
Discontinued operations.....	0.11	0.48	0.69
Cumulative effect of change in accounting principle.....	—	(0.01)	—
Total.....	<u>\$ 0.45</u>	<u>\$ 0.87</u>	<u>\$ (0.71)</u>
Basic weighted average common shares outstanding	2,950	2,033	1,443
Diluted earnings (loss) per common share			
Continuing operations.....	\$ 0.34	\$ 0.40	\$ (1.40)
Discontinued operations.....	0.11	0.48	0.69
Cumulative effect of change in accounting principle.....	—	(0.01)	—
Total.....	<u>\$ 0.45</u>	<u>\$ 0.87</u>	<u>\$ (0.71)</u>
Diluted weighted average common shares outstanding	2,972	2,054	1,443

Tabell 4.2 Balansräkning, 2006.

	December 31,	
	2006	2005
	<i>(in millions, except share data)</i>	
ASSETS		
Current assets		
Cash and cash equivalents	\$ 2,046	\$ 8,903
Marketable securities	15	1,763
Accounts receivable, net	4,595	4,166
Inventories	1,176	776
Deferred tax assets	923	1,789
Prepaid expenses and other current assets	1,549	779
Current assets of discontinued operations	—	916
Total current assets	10,304	19,092
Investments	253	2,543
Property, plant and equipment, net	25,868	23,329
Intangible assets		
Goodwill	30,904	21,288
FCC licenses	19,519	18,023
Customer relationships, net	7,256	8,651
Other intangible assets, net	2,378	1,345
Other assets	679	632
Non-current assets of discontinued operations	—	7,857
	<u>\$97,161</u>	<u>\$102,760</u>
LIABILITIES AND SHAREHOLDERS' EQUITY		
Current liabilities		
Accounts payable	\$ 3,463	\$ 3,562
Accrued expenses and other liabilities	5,192	4,622
Current portion of long-term debt and capital lease obligations	1,143	5,045
Current liabilities of discontinued operations	—	822
Total current liabilities	9,798	14,051
Long-term debt and capital lease obligations	21,011	19,969
Deferred tax liabilities	10,095	10,405
Pension and other postretirement benefit obligations	244	1,385
Other liabilities	2,882	2,753
Non-current liabilities of discontinued operations	—	2,013
Total liabilities	44,030	50,576
Commitments and contingencies		
Seventh series redeemable preferred shares	—	247
Shareholders' equity		
Common shares		
Voting, par value \$2.00 per share, 6.500 billion shares authorized, 2.951 billion shares issued and 2.897 billion shares outstanding and 2.923 billion shares issued and outstanding	5,902	5,846
Non-voting, par value \$0.01 per share, 100 million shares authorized, 0 shares issued and outstanding and 38 million shares issued and outstanding	—	—
Paid-in capital	46,664	46,136
Retained earnings	1,638	681
Treasury shares, at cost	(925)	—
Accumulated other comprehensive loss	(148)	(726)
Total shareholders' equity	53,131	51,937
	<u>\$97,161</u>	<u>\$102,760</u>

Tabell 4.3 Immateriella tillgångar med obegränsad nyttjandeperiod, 2006.

Indefinite Lived Intangibles

	December 31, 2005	Adjustments Resulting from Nextel Partners and the 2006 PCS Affiliate Acquisitions	Final Adjustments Resulting From the Sprint-Nextel Merger, 2005 PCS Affiliate Acquisitions and Other	December 31, 2006
			<i>(in millions)</i>	
Goodwill	\$21,288	\$ 9,788	\$(172)	\$30,904
FCC licenses	18,023	1,031	465	19,519
Trademarks	416	—	—	416
	<u>\$39,727</u>	<u>\$10,819</u>	<u>\$ 293</u>	<u>\$50,839</u>

Tabell 4.4 Immateriella tillgångar med begränsad nyttjandeperiod, 2006.

Definite Lived Intangibles

	Useful Lives	December 31, 2006			December 31, 2005			
		Gross Carrying Value	Accumulated Amortization	Net Carrying Value	Gross Carrying Value	Accumulated Amortization	Net Carrying Value	
							<i>(in millions)</i>	
Customer relationships . .	3 to 5 years	\$12,224	\$(4,968)	\$7,256	\$ 9,953	\$(1,302)	\$8,651	
Trademarks	10 years	900	(125)	775	900	(34)	866	
Reacquired rights	9 to 14 years	1,203	(82)	1,121	—	—	—	
Other	1 to 14 years	79	(13)	66	73	(10)	63	
		<u>\$14,406</u>	<u>\$(5,188)</u>	<u>\$9,218</u>	<u>\$10,926</u>	<u>\$(1,346)</u>	<u>\$9,580</u>	
				2007	2008	2009	2010	2011
Estimated amortization expense				\$3,317	\$2,415	\$1,535	\$715	\$233

Tabell 4.5 Rörelseförvärv, 2006.

	As of December 31, 2006
	<i>(in millions)</i>
Goodwill	\$ 9,788
FCC licenses	1,031
Reacquired rights	849
Customer relationships	2,349
Property, plant and equipment	1,564
Other assets	1,683
Long-term debt	(2,818)
Other liabilities	(1,002)
Net assets acquired	<u>\$13,444</u>

8.5 Bilaga 5 Kommentarer från Pernilla Rehnberg

Personligt

Namn; Pernilla Rehnberg

Födelseår; 1966

Yrke; Revisor (15 år)

Tidigare erfarenheter; SEB(3 år)

Frågor

1. Vad har Du för erfarenhet av ämnet (redovisning av immateriella tillgångar och goodwill)?

— Jag har ganska stor erfarenhet då jag arbetar som revisor för större bolag, något som jag har gjort i många år och har även varit delaktig i ett stort antal förvärv. Jag doktorerar även i detta ämne.

2. Vad anser du om vald bransch, teleoperatörer?

— Mycket bra.

Tror Du att en annan bransch hade påvisat ett annat resultat?

— Ja, det borde vara en bransch anknuten vilka immateriella värden som finns.

Om ja, vilken bransch och varför?

— Konsultföretag, bank, eller processindustri har olika strukturer på tillgångsmassan och bör därför ge andra resultat.

Om Du hade genomfört studien, vilken bransch hade Du valt och varför?

— En bransch där det finns många objekt som går att jämföra och många förvärv. It, bank eller tele skulle därför kunna vara bra att studera.

3. Hur väl anser du att de svenska företagen har anpassat sig till det nya regelverket? (IFRS 3 och IAS 38)

Kan skillnader mellan det första och det andra redovisningsåret utläsas?

— Skillnader finns men inte av betydande storlek.

Finns en tydlig ”ny” praxis?

— Ja, förvärvskalkylering och nedskrivningstest görs på annat sätt idag. Det är även mer fokus på immateriella tillgångar, vilket också syns i årsredovisningarna.

4. I U.S. GAAP används begreppet ”Fair value” men i svenska standarder används begreppet ”verkligt värde”. Vi undrar om det finns någon skillnad mellan begreppens betydelse?

Om skillnad föreligger, har Du kommit i kontakt med detta i din yrkesutövning?

— De borde vara samma innebörd men begreppen kan dock uppfattas olika och känslan för värdet blir därmed olika.

5. Vad tror Du att skillnader kan bero på?

Generellt?

— I USA har de haft standarden längre, vilket kan bidra till skillnader.

I vår studie?

— Något få bolag för att kunna dra generella slutsatser.

6. Vad anser du om vårt resultat?

Bedömer Du studiens resultat rimligt?
— Ja.